

Komentar

glasilo občine Komen, april 2008

ISKANJE ZLATEGA JAJCA

Kulturno društvo "Medo ni mona" iz Komna je na velikonočno nedeljo na štanjelskem gradu v Kvadratnem stolpu odprlo razstavo velikonočnih jajc. Razstavo so letos priredili že dvanajstič, idejna voditeljica pa je prav toliko let Nevenka Gregorič, akademska slikarka in voditeljica delavnic za izdelovanje pirhov.

Razstavljena velikonočna jajca so večinoma oblikovali učenci osnovnih šole Renče in Branik, posebnost pa so bile prekmurske pisanice s hettiškimi motivi v tako imenovani batik tehniki. Poleg tega so bili k sodelovanju vabljeni vsi, ki so želeli predstaviti svojo interpretacijo velikonočnih jajc.

Isti dan je na Ferrarijevem vrtu potekalo za otroke iskanje zlatega jajca. Nevenka Gregorič je povedala, da je lov na zlato jajce interpretacija poganskih običajev. Med zelenordeče pobarvanimi skritimi jajci so se skrivala tudi štiri zlata jajca z različnimi motivi, in sicer z zajčkom kot simbolom velike noči, s psičkom, ki simbolizira zvestobo, z delfinom - simbolom zvestobe in z medvedom, ki je simbol društva. Najditelji so v zameno za zlata jajca dobili zlate izdelke.

Besedilo in fotografije: Petra Meziniec, Gorjansko

KNJIŽNICA KOMEN BIBLIOPEDAGOŠKE URE Z LEVOM

Kljub naraščajoči poplavi informacij in vse enostavnejšemu dostopu do njih (TV, Internet) ostaja knjiga priljubljen način preživljanja prostega časa, zabave, pridobivanja znanja in informacij. Da bi bilo še dolgo tako, je zelo pomembno, da knjige približamo že otrokom in to v zelo zgodnjem obdobju. Le tako bodo z njimi rastle, jih vzljubili in po njih pogosto segali tudi kot odrasli.

V Knjižnici Komen smo letos poskrbeli za zelo zanimiv prikaz knjižne in knjižnične vzgoje. S kratko, duhovito, a poučno dramatizacijo pravljice "Lev v knjižnici" so nastopajoči približali knjige in knjižnico otrokom v Kosovelovi knjižnici v Sežani in vseh njenih enotah (Divača, Komen, Kozina), učencem od 1. do 4. razreda Osnovne šole v Komnu ter njene podružnice v Štanjelu, čisto nazadnje pa še najmlajšim otrokom vrtca v Komnu.

Lev (Ivana Marušič) je skupaj s knjižničarjem gospodom Osirjem (Gašper Terčon), z ravnateljico gospo Viharnikovo (Ana Uršič), s pravljíčarko Nino (Nina Perić) in z vsemi pridnimi bralkami (Ivana Žigon, Polona Grmek, Sanja Baler, Urša Terčon in Zala Žezlina) nastopil kar večkrat in otroke učil, kako ravnati s knjigo, kakšna so pravila obnašanja v knjižnici, predvsem pa jim je sporočil, naj se knjižnice ne bojijo, saj je v knjižnici vedno kdo, ki jim je pripravljen pomagati, da se bodo naslednjič sami znašli in postali njeni aktivni uporabniki.

Ni dvoma, da nastop mladih, ki že tretje leto sodelujejo pri pripravi podobnih projektov, ne bi obrodil sadov, saj so otroci že sedaj zelo številčni uporabniki naše - komenske knjižnice.

Marija Umek, Knjižnica Komen

REDNI POGOVOR Z ŽUPANOM

LETOŠNJI PRORAČUN, PRENOVA STAREGA ŠTANJELA IN ŠE KAJ...

Za aprilsko izdajo Komentarja je župan občine Komen Uroš Slamič ocenil konec marca letos sprejet občinski proračun za leto 2008. Orisal je sedanji in nadaljnji potek prenavljanja grajskega kompleksa v Štanjelu in spregovoril o težko pričakovani celoviti komunalni ureditvi starega Štanjela.

Proračun občine za leto 2008

"Konec marca letos je Občinski svet sprejel proračun Občine Komen za leto 2008. Proračun je po svojem znesku največji med vsemi proračuni naše občine do sedaj, saj znašajo prihodki 5,6 milijona €, je pa 'najtežji' tudi po svoji vsebini in je izrazito razvojno naravnani. Kar 57 odstotkov sredstev v njem je namenjenih investicijam. Nekaj več kot dve tretjini teh sredstev bomo pridobili iz drugih virov - predvsem iz raznih evropskih programov in projektov. Tako bo Občina Komen sodelovala v investicijskih izdatkih z 20 do 30 odstotkih lastnih sredstev, vse ostalo pa bodo predstavljala evropska sredstva. Letošnje naložbe bodo namreč zelo obsežne, rekli bi težke v finančne smislu. Te zahtevajo tudi pomemben delež udeležbe občinskih sredstev, ki jih Občina iz svojih rednih prihodkov le težko zagotovi. Ker je delež primerne porabe v proračunu za soudeležbo pri teh investicijah premajhen, bomo za nujni delež lastne udeležbe pridobili potrebna sredstva tudi z odprodajo občinskega premoženja.

Letošnji proračun predvsem jasno in učinkovito rešuje problematiko infrastrukture v občini. V mislih imam dokončno ureditev oskrbe s pitno vodo iz javnega vodovoda v vaseh Lukovec in Brje, ki te še nimata. Zgrajen bo s pomočjo sredstev tako imenovanega finančnega mehanizma - Norveškega sklada.

Zelo zavzeto potekajo zahtevna investicijska dela v Komnu, tako da bo ta kraj do konca leta 2009 funkcionalno urejen ne le komunalno ampak tudi infrastrukturno in okoljsko ter bo končno dobil videz urejene občinskega središča.

Kar pomemben del sredstev občinskega proračuna namenjamo vašim skupnostim, v katerih je potreba vedno več, kot je razpoložljivega denarja za njihovo uresničitev. Zato se dogaja, da v enem letu prejemo več denarja za svoje potrebe le nekatere vaške skupnosti, v naslednjem letu druge, za njimi še ostale, a v obdobju vsega mandata občinskega sveta poskrbimo, da prejme prav vsaka vaška skupnost ustrezen delež občinskih sredstev glede na svojo velikost in glede na število prebivalcev. Pridobljen denar moramo, seveda, razporejati in porabljati tako, da nikakor ne bi zašli v finančne težave. Seveda pa bo letos sredstev za vaške skupnosti več, kot jih je bilo lani!

Naj naštejemo samo nekatere vidnejše projekte! Ureditev mrliške vežice pri Devici Mariji (VS Tomačevica in Mali dol), začetek širitve pokopališča pri sv. Gregorju (VS Štanjel, Kobdilj in Lukovec), ureditev poti na pokopališču in obnovitev mrliške vežice v Komnu, ureditev zunanjih površin v Gabrovici (Brce in avtobusno postajališče v Coljavi), dokončanje ureditve dvorane v Gorjanskem in obnova napajališča, pričetek ureditve prostorov vaške skupnosti na Volčjem Gradu...

Proračun namenja pomembno skrb tudi požarni varnosti v občini Komen. Kupili bomo še nekaj prepotrebne protipožarne opreme; zlasti bomo letos predali uporabi novo specialno vozilo za gašenje v naravi in začeli bomo postopke za nakup nove avto-cisterne. Za to smo že uspeli pridobiti finančna sredstva iz državnih skladov, trudimo pa se, da bi pridobili še dodatna.

Kakor v preteklosti tudi letos ne bomo prav nič omejevalni na področju družbenih in ostalih dejavnosti v občini, na področju investicijsko-vzdrževalnih del na področju družbenih dejavnosti pa smo res nekoliko bolj previdni. A letos bomo poskrbeli, da pridemo do potrebne projektne dokumentacije za nov otroški vrtec v Komnu, saj bi ga radi začeli graditi v prihodnjem letu ali letu za njim. Sedanji vrtec je že zdavnaj prostorsko premajhen glede na potrebe v naši občini. Tudi funkcionalno je že zastarel po tridesetih letih in ne omogoča več sedanjemu času ustreznega bivalnega in vzgojnega standarda. Pridobiti želimo tudi ustrezno zemljišče ob šoli s pritegnitvijo

javno-zasebnega partnerstva ter urediti ob novem vrtcu prepotrebna parkirišča za vrtec in šolo ter urediti nujno obračališče za avtobuse.

Prav s spodbujanjem in uveljavljanjem javno-zasebnega partnerstva se lotevamo tudi pomembnega komunalnega in bivanjskega problema, to je gradnje stanovanjskega bloka za marketom v Komnu. Občina sama za to nima potrebnega denarja, je pa v smislu javnega interesa pripravljena vplivati, da gradnja stanovanj ne bo povsem prepuščena trgu in njegovim vplivom na dejansko ceno stanovanj...

Podoben pristop uveljavljamo tudi pri snovanju komenske obrtne cone, ki naj bi omogočila na Komenskem ustrezne in okoljsko neproblematične gospodarske dejavnosti. Sedaj končujemo pripravo potrebne dokumentacije in naša želja je, da bi že v poletnih mesecih ali najpozneje jeseni letos pripravili razpis oziroma poziv interesentom za razpoložljivih površine."

Komentar

Glasilo občine Komen
APRIL, 2008

Izdajateljica:

Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen

Telefon: 05/731-04-50

Fax: 05/731-04-60

E-pošta:

komentar@komen.si

Zaključek redakcije naslednje izdaje
Komentarja 25. maja 2008.

Glasilo brezplačno prejemajo
gospodinjstva v občini Komen.

Odgovorni urednik: Dušan L. Rebolj

Uredniški odbor: Tanja Godnič, Ana Godnik,
Petra Meziniec, Dušan L. Rebolj in Andreja
Štok - pomočnica odg. urednika.

Za objavo v glasilu namenjene
pisne prispevke v Word obliki
in slikovne prispevke v jpg ali tiff obliki
naslavljajte na elektronski naslov:

komentar@komen.si

Produkcija: Mediacarso, d.o.o.

Uredništvo medijev, Sveto 39,

telefon: 05/766-02-90, fax: 05/766-02-91,

Oblikovanje in priprava za tisk: Lev Lisjak

Tisk: Print Dušan Luin, s.p., Sveto

Uradne ure

občinske uprave Občine Komen:

ponedeljek, torek in petek med 8. in 13. uro,
v sredo med 8. in 17,30. uro.

Prenova grajskega kompleksa

"V skladu z že nekaj leti obstoječim načrtom za prenovo grajskega kompleksa se končuje prenova zgornjega grajskega palacija v zahodni smeri od Kvadratnega stolpa. Tej bo sledila prihodnja leta še prenova spodnjega grajskega palacija, to je tistega zahodnega dela, ki zaokroža spodnji grajski obod ter tvori prepoznavno panoramsko podobo jugozahodnega dela starega Štanjela.

Za prenovo spodnjega palacija imamo narejeno že vso potrebno projektno dokumentacijo. Čakamo le na razpis države za finančno podporo takim projektom. Ocena potrebnih finančnih sredstev za njegovo prenovo, da bi ustrezal našim programskim usmeritvam in predvideni namembnosti, se suče okrog dveh milijonov €.

V novih prenovljenih prostorih je predvidena kongresno-turistična dejavnost v povezavi z vzgojno-izobraževalnimi programi. Naše usmeritve se zavzemajo, da bi se v nekaj letih v okviru teh dejavnosti razvil v njih tudi podiplomski študij primerne izobraževalne smeri, ki svojo vsebino črpa iz kulturne in naravne dediščine, povezane tudi z našim, kraškim prostorom."

Komunalna ureditev starega Štanjela

»Glede dokončne in celovite komunalne ureditve starega Štanjela, to je naselja na griču do nove šole in trga ob cesti Sežana-Nova Gorica, se nam obetajo gradbena dela v začetku prihodnjega leta... Zgradili naj bi vso komunalno infrastrukturo - tako novo vodovodno omrežje tudi za potrebe požarne zaščite, fekalno in meteorološko kanalizacijo, vse električne vode, napeljavo za plin. In vse to bo moralo po-

tekati in se končati hkrati ter v takšnem obsegu in takó sodobno, da bo zadoščalo za nekaj desetletij.

Predno pa se vse to začne, moramo pridobiti za vsa potrebna gradbena in inštalacijska dela ustrezno gradbeno dovoljenje, ki je prav sedaj v pridobivanju. Šele na osnovi gradbenega dovoljenja za celovito komunalno infrastrukturo starega Štanjela se namreč lahko potegujemo na ustreznih razpisih naše države in na razpisih evropskih strukturnih skladov. Izračuni kažejo, da moramo za vse potrebne posege zagotoviti 2,5 milijona €. In če nam letos to na razpisih uspe, lahko v prihodnjem letu začnemo z gradbenimi in inštalacijskimi deli.

Po končanju komunalnega urejanja starega Štanjela se bodo bistveno povečale in izboljšale možnosti za njegovo nadaljnjo revitalizacijo in za načrtovano uresničitev njegovih nadaljnjih razvojnih možnosti."

In še nekaj v zvezi s našo šolo v Štanjelu!

"Jeseni lansko leto je občinski svet dopolnil sprejeti odlok o ustanovitvi osnovne šole Komen. K temu so nas prisilile spremembe področne zakonodaje. Obenem smo naredili nekatere redakcijske popravke, saj po mnenju strokovnjakov ni bilo nobene potrebe, da bi ta določila bila zapisana v odloku, ker jih zakonodaja zelo natančno določa. V mislih imam predvsem določbe o pravicah staršev, da lahko svobodno odločajo, v katero šolo bodo vpisali oziroma usmerili svoje otroke. To jim zagotavlja že ustrezen zakon, ki ga v Občini Komen spoštujemo in izvajamo. Tudi vsa naša večletna praksa je jasno in nedvoumno pokazala naša prizadevanja in spoštovanje zakonodaje kot tudi dogovorjenega. Včasih tudi na škodo naše matične šole. Saj je skrb in dobro za otroka naša ključna usmeritev. In zato v zadnjih letih nismo dopustili, da bi prišlo do ponovnega manipuliranja z otroci podružnične šole v Štanjelu, kje bodo nadaljevali šolanje na predmetni stopnji.

Toda nikakor ne pristajamo na kakršno koli novačenje ali na kakršne koli podobne aktivnosti posameznikov v naši občini in zunaj nje, da bi učenci iz šole v Štanjelu prešli v šole zunaj območja kopenske občine. To ocenjujemo za neetično in nemoralno ravnanje v škodo naših občanov - predvsem otrok! Z anonimkami in z blatenjem župana kopenske občine, ravnateljice kopenske osnovne šole ter še nekaterih drugih občanov občine Komen osebno žalijo ter poskušajo razvrednotiti naša dosedanja prizadevanja na področju šolstva v naši občini. Zato smo se prizadeti odločili takim podlim dejanjem in njihovim nosilcem odločno upreti. Smo proti, da bi se obrekovanja in žalitve reševale na silo, bomo pa ukrenili vse potrebno zoper tiste, ki bodo še naprej blatili in obrekovali naše dobro ime!"

UREDNIŠKI UVODNIK

KAJ NAM PRINAŠA POMLAD?

Pomlad je izničila naše napovedi o razcvetu življenja in vendar je tudi kaj dobrega in obetavnega v našem vsakdanu...

V Sloveniji narašča rodnost otrok, vrtci dražijo svoje storitve. Za nami so razprodaje zimskih oblačil in obutve; za pomlad in poletje nam ponujajo nove modne dosežke - toda, koliko bo tistih, ki si jih bodo lahko privoščili ob vsesplošni blaginji?

Hrana se draži, ja! Uživajmo manj in privoščimo si kakovostne in predvsem bolj zdrave obroke - polne sadja, zelenjave in svežih rib. Je to vse dosegljivo večini ljudi te naše majhne deželice pod Alpami in v zavetju morja?

Kaj bi tarnali, saj bomo prav kmalu ujeli utrip počitnic in dopustov, še prej pa bomo, dragi občani, praznovali DAN UPORA PROTI OKUPATORJU in PRAZNIK DELA. Včasih je bilo delo vrednota, kajti imel si, če si delal. Danes pa imaš, če znaš obračati in obrniti v svoj prid...

Žal smo se pred pomladjo poslovili od človeka, ki je cenil delo in ki je načrtoval novo kvaliteto življenja. Da smo ekonomski sistem popolnoma spremenili, je dejstvo, da pa mora tudi v tem sistemu spodobno živeti srednji sloj, to je trdil tudi naš nekdanji, danes že pokojni predsednik države dr. Janez Drnovšek.

So tisti, ki razmišljajo, kako bodo plačali vse položnice in so srečni, ker živijo, ker so - in so tisti, ki imajo že toliko, da ne vedo več, kam z denarjem in so srečni, ker imajo.

Ob tem se mi zastavlja vprašanje, ali bomo kdaj dosegli pravo mero sobivanja dveh vrednot - BITI in IMETI. Tisti, ki smo jim zaupali oblast, so se ušeli v napovedi rasti naše blaginje. Jih bomo za to napako kaznovali? Ne! Volitve so pred nami in vsi bodo dobili novo priložnost, da se dokažejo. In tudi, da se ponovno uštejejo!

V tej pomladi bomo, kljub dražji nafti, elektriki, hrani ... posejali po vrtovih, posadili po njivah in oskrbeli vinograde, da bomo v jeseni napolnili shrambe in kleti. Predali se bomo posebnim užitek in že vmes bomo segali po tistem, kar nas dela prepoznavne kot ljudi - podelili bomo Fabianijevo nagrado za dosežke na področju arhitekture, Štrekljevo nagrado, praznovali bomo tudi NAŠ OBČINSKI PRAZNIK. Občinski svet je sprejel proračun za leto 2008 in nam s tem odprl poti, na katerih bomo udeleženi naše skupne, načrtovane projekte.

Komen je pravo gradbišče; na Brjah in v Lukovcu gradijo vodovod, na Volčjem Gradu bodo občani končno dobili ustrezne prostore za skupna druženja...

Veliko, veliko želja in načrtov je, ki jih Občina - žal s hlebčkom kruha, s katerim razpolaga - ne bo mogla uresničiti. Bomo zato manj udarni; se bomo umaknili v zaledje? Ne! Trezno in predvsem s čisto vestjo, odprtih src, delovnih rok in neustavljivega uma pohitimo novim izzivom naproti. Predvsem ustvarjajmo zase, da bomo lahko srečo delili z drugimi!

Ana Godnik

RAZPIS

ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV NAZIVA IN PRIZNANJ OBČINE KOMEN ZA LETO 2008

Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen razpisuje na podlagi 9. člena Odloka o prazniku in priznanjih Občine Komen (Ur.l. RS 99/06 z dne 25.09.2006) zbiranje predlogov za podelitev naziva in priznanj občine Komen za leto 2008.

Naziv Občine Komen

A. ČASTNI OBČAN Občine Komen

Naziv se podeli posamezniku, ki je s svojim dolgoletnim delovanjem na znanstvenem, gospodarskem, kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali katerem drugem področju tako prispeval k ugledu in napredku občine, da ima to trajni pomen. Naziv se lahko podeli le enemu občanu občine Komen letno.

Priznanje Občine Komen

B. ZLATI GRB Občine Komen

Priznanje se podeli posamezniku ali skupini za izredno življenjsko delo oziroma za vrhunske uspehe in dosežke na znanstvenem, gospodarskem, kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali katerem drugem področju, ki so pomembni za razvoj in promocijo občine Komen. Podeli se le eno priznanje letno.

Priznanja Občine Komen

C. PRIZNANJA Občine Komen

Priznanja se podeljujejo posameznikom ali skupinam za dosežene uspehe v krajšem časovnem obdobju. Priznanja imajo pomen pohvale ter so aktualen odziv na dosežke in uspehe na vseh področjih dela. Podeli se lahko do tri priznanja letno.

Naziv in priznanja podeli župan občine Komen na slovesnosti ob občinskem prazniku Občine Komen.

Pobude in predloge za podelitev naziva oziroma priznanj lahko dajo posamezniki, družbe, zavodi, politične in druge organizacije in skupnosti, društva ter ožji deli lokalne skupnosti.

Predlog za podelitev naziva oziroma priznanj mora biti dan v pisni obliki in mora vsebovati: splošne podatke o predlagatelju, predstavljene podatke o kandidatu, vrsto priznanja, za katero je kandidat predlagan, utemeljitev predloga s podrobnejšim opisom dela oziroma dosežkov, zaradi katerih je bila predlagana podelitev naziva oziroma priznanja, dokumente, ki potrjujejo dejstva, navedena v utemeljitvi.

Prispele predloge bo obravnavala komisija za podelitev naziva oziroma priznanj občine Komen, imenovana s sklepom župana. Komisija bo oblikovala predlog za podelitev priznanj, o prejemnikih priznanj bo odločal občinski svet s sklepom.

Rok za vložitev predlogov je sreda, 14.5.2008 do 17. ure. Predloge lahko podate na obrazcu, ki ga dobite v sprejemni pisarni občinske uprave občine Komen oziroma je dostopen na spletni strani občine Komen www.komen.si

Predloge pošljite na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen v zaprti kuverti z napisom »Ne odpiraj - za občinska priznanja«!

Uroš Slamič, župan Občine Komen

V sobotni izdaji časnika Delo, 15. marca 2008, je Odbor za Štrekljevo nagrado objavil razpis za zbiranje predlogov za podelitev Štrekljeve nagrade za leto 2008.

Nagrada se podeljuje posameznikom in skupinam za življenjsko delo ali za izjemne dosežke na področju zbiranja in ohranjanja slovenskega ljudskega blaga v besedi in pesmi. Kandidate za Štrekljevo nagrado lahko predlagajo posamezniki, skupine in pravne osebe.

Podelitev bo v Gorjanskem v nedeljo, 15. junija 2008.

Predloge z utemeljitvijo sprejemamo na sedežu Odbora za Štrekljevo nagrado: Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen, najpozneje do torka, 22. aprila 2008 in sicer v zaprtih ovojnica z oznako »Ne odpiraj - Štrekljeva nagrada«.

Občinska uprava

POVABILO

SODELUJTE PRI OBLIKOVANJU IN ORGANIZACIJI PRAZNIKA OBČINE KOMEN!

Občina Komen vabi k sodelovanju pri oblikovanju in organizaciji letošnjega praznovanja občinskega praznika, ki bo v nedeljo, 22. junija 2008. Vabimo društva, organizacije in posameznike, naj pošljejo svoje predloge za prireditve, s katerimi bomo počastili občinski praznik!

Pri oblikovanju predlogov upoštevajte naslednja navodila:

- predlog lahko predstavlja izvedbo prireditve (npr. prireditev v okviru vaše skupnosti) ali predlog za dogodek/nastop v okviru glavnega dogodka na dan 22. junija;
- predlog naj vsebuje opis nastopa/dogodka (naziv prireditve, kraj in čas prireditve, navedbo in število nastopajočih, kratek opis prireditve/dogodka);
- predlog naj navede kontaktno osebo za prireditev (priimek in ime, GSM številka ter e-mail naslov).

S pomočjo predlogov bo izoblikovan program prireditev ob občinskem prazniku.

Predloge pošljite do srede, 7. maja 2008, na naslov: Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen ali po elektronski pošti na naslov: obcina@komen.si

OBČINSKI SVET

SKLEPI 11., 12. IN 13. REDNE SEJE

Sprejeti sklepi na 11. redni seji Občinskega sveta

Na 11. redni seji 24. oktobra 2007 je Občinski svet Občine Komen sprejel naslednje sklepe:

SKLEP ŠT. 1: Sprejme se Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Kraške lekarne Ilirska Bistrica v drugem branju.

SKLEP ŠT. 2: Občinski svet Občine Komen sprejema Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« v prvi obravnavi.

SKLEP ŠT. 3: Sprejme se predlog Odloka o turističnem vodenju na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Miren-Kostanjevica in Sežana v prvi obravnavi.

SKLEP ŠT. 4: Sprejme se predlog Odloka o pokopališču in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč v Občini Komen v prvi obravnavi.

SKLEP ŠT. 5: Sprejme se predlog Odloka o obračunavanju materialnih stroškov izdelave projektnih pogojev pri izvajanju javnih pooblastil gospodarskih javnih služb v prvi obravnavi.

SKLEP ŠT. 6: Občina Komen daje Centru za socialno delo Sežana soglasje k zaposlitvi pripravnika - diplomiranega socialnega delavca z izhodiščnim količnikom 3,25 za opravljanje dopolnilnega programa dela s starejšo populacijo na terenu za določen čas enega leta in s pričetkom 1. januarja 2008.

Občina Komen bo v proračunu za leto 2008 zagotovila sredstva za kritje stroškov plače in materialnih stroškov opravljanja dopolnilnega programa dela s starejšo populacijo na terenu v deležu 16,67 % celotnih stroškov višini 3.880 €.

Ostale stroške izvajanja programa zagotovijo Občine Divača, Hrpelje-Kozina in Sežana.

Ta sklep prične veljati takoj oziroma s prvim dnem naslednjega meseca, ko da soglasje k zaposlitvi pripravnika - diplomiranega socialnega delavca zadnji izmed občinskih svetov občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana. Uporabljati se začne s 1. januarjem 2008.

SKLEP ŠT. 7: Priznava se pravno veljavnost kupoprodajne pogodbe z dne 21.10.1991, številka 466-185/91, ki sta jo sklenila prejšnja Občina Sežana kot prodajalec, in Marjan Semolič iz Brestovice pri Komnu 59 kot kupec za par. št. 865/2 v izmeri 180 m² in za par. št. 865/4 v izmeri 150 m², vpisani v vložek št. 341, k.o. Brestovica, z deležem 1/12. Sedaj je to par. št. 865/4, porušen objekt v izmeri 140 m², in dvorišče v izmeri 195 m², vpisana v vložku št. 341, k.o. Brestovica.

S sklenitvijo pogodbe o uskladitvi zemljiškoknjižnega stanja z dejanskim stanjem se priznava lastninska pravica in usklajuje dejansko stanje z zemljiškoknjižnim stanjem, kot je že bilo sklenjeno s kupoprodajno pogodbo z dne 21.10.1991, št. 466-185/91, zato ne gre za pravni promet z nepremičnino.

SKLEP ŠT. 8: Občinski svet občine Komen sprejema in potrjuje Programsko zasnovo javnega glasila Občine Komen Komentar.

SKLEP ŠT. 9: Cenik oglasnega prostora v občinskem glasilu Komentar:

Notranja črnobela stran - polovica strani 150 €

Notranja črnobela stran - četrtnina strani 80 €

Notranja črnobela stran - osmina strani 40 €

Davek na dodano vrednost ni vključen v ceno.

O možnostih znižanja plačila objave posameznega oglasa odloča uredniški odbor. Uredniški odbor odloča tudi o brezplačni objavi oglasov posameznih neprofitnih organizacij.

SKLEP ŠT. 10: Občinski svet občine Komen se je seznanil s spremembami v Pravilniku o dodeljevanju državnih pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja.

SKLEP ŠT. 11: Občinski svet Občine Komen se je seznanil s prenehanjem članstva Jurič Konrada v Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Občinski svet Občine Komen imenuje naslednjega člana v Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu: Mojca Švara, Tomačevica 26, 6223 Komen

SKLEP ŠT. 12: V Svet javnega vzgojno izobraževalnega zavoda Vrtec Sežana se imenuje: Ivo Kobal, Štanjel 55, Štanjel.

SKLEP ŠT. 13: Občina Komen bo za pomoč prizadetim občinam za odpravo posledic neurja v septembru 2007 namenila znesek 3.515 €.

Občina Komen nakaže znesek iz prejšnjega člena v roku 15 dni na posebni račun Skupnosti občin Slovenije, odprt pri Nova KBM, d.d., št. 04515-0001385183. Posebna komisija, imenovana na predsedstvu SOS, pripravi ključ razdelitve sredstev ter opredeli namen zbranih sredstev. Komisija prav tako spremlja in skrbi za prejeta sredstva.

SKLEP ŠT. 14: Občinski svet občine Komen se je seznanil s poročilom o poteku investicije »Izgradnja III. in IV. faze odpadne in meteorne kanalizacije ter vodovodnega omrežja Komen«.

Sprejeti sklepi na 12. redni seji Občinskega sveta

Na 12. redni seji Občinskega sveta Občine Komen 20. decembra 2007 so bili sprejeti naslednji sklepi

SKLEP ŠT. 1: Občina Komen daje Zavodu za socialno oskrbo Pristan Podnanos soglasje k predlogu cene storitve »Pomoč družini na domu«. Ekonomska cena storitve za 2 socialni/a oskrbovalki/ca je 12,01 €. Subvencionirana cena za uporabnika v višini 50 % je 6,00 €. Cena za prinos kosila brez oskrbe je 1,05 €. Občina Komen bo v letu 2008 do izdaje sklepa o povečanju obsega izvajanja storitve nad 192 ur Zavodu za socialno oskrbo Pristan Podnanos subvencionirala stroške zaposlitve socialne/ga oskrbovalke/ca v obsegu 0,4.

SKLEP ŠT. 2: Občina Komen daje Zavodu za socialno oskrbo Pristan Podnanos soglasje k predlogu cene storitve »Pomoč družini na domu« ob nedeljah in praznikih. Ekonomska cena storitve ob zaposlitvi 2 socialnih oskrbovalk/cev za nedelje je 16,80 € oziroma 8,40 € za uporabnika. Ekonomska cena storitve ob zaposlitvi 2 socialnih oskrbovalk/cev za praznike je 18,00 € oziroma 9,00 € za uporabnika. Občina Komen bo v letu 2008 do izdaje sklepa o povečanju obsega izvajanja storitve nad 192 ur Zavodu za socialno oskrbo Pristan Podnanos subvencionirala stroške zaposlitve socialne/ga oskrbovalke/ca v obsegu 0,4.

SKLEP ŠT. 3: Občina Komen daje Vrtcu Sežana soglasje k odprtju razvojnega oddelka v enoti v Sežani. Občina Komen daje Vrtcu Sežana soglasje k zaposlitvi dveh strokovnih delavk v razvojnem oddelku in sicer k zaposlitvi 1 specialnega/e pedagoga/inje ali defektologa/inje ter 1 pomočnika/ce vzgojitelja/ice, za določen čas oziroma za obdobje, v katerem so izpolnjeni pogoji za oblikovanje razvojnega oddelka. Kritje stroškov za izvajanje programa razvojnega oddelka zagotovijo občine, v katerih imajo otroci, vključeni v ta razvojni oddelek, stalno prebivališče. Občina Komen daje Vrtcu Sežana soglasje k ekonomski ceni razvojnega oddelka, ki je ob izračunu cene za tri vključene otroke 1.226,74 € na otroka na mesec. Ta sklep

prične veljati takoj in se uveljavi s prvim dnevom naslednjega meseca, ko poda soglasje zadnji izmed občinskih svetov občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana.

SKLEP ŠT. 4: Občinski svet Občine Komen sprejema Odlok o ustanovitvi organov skupne občinske uprave v drugi obravnavi.

SKLEP ŠT. 5: Sprejme se Odlok o ustanovitvi javnega podjetja Kraški vodovod Sežana d.o.o.

SKLEP ŠT. 6: Sprejme se Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč v Občini Komen.

SKLEP ŠT. 7: Sprejme se predlog Odloka o turističnem vodenju na območju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Mire-Kostanjevica in Sežana.

SKLEP ŠT. 8: Vrednost točke za obračun občinskih taks v letu 2008 je 0,05465 €.

SKLEP ŠT. 9: Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Komen za leto 2008 je 0,00378 €.

Sprejeti sklepi na redni 13. seji Občinskega sveta

Na 13. seji Občinskega sveta Občine Komen 5. marca 2008 so bili sprejeti naslednji sklepi:

SKLEP ŠT. 1: Občinski svet Občine Komen sprejema Odlok o ustanovitvi režijskega obrata v prvi obravnavi.

SKLEP ŠT. 2: Potrdi se spremembe Pogodbe o ustanovitvi razvojne agencije ROD št. 026-4/99 z dne 6.11.2006, vsebovane v predlaganem sklepu ustanoviteljev števil 026-4/99-08. Občinski svet Občine Komen pooblašča župana za podpis sklepa iz prejšnjega odstavka in za podpis na tej podlagi pripravljenega čistopisa pogodbe.

SKLEP ŠT. 3: Sprejme in potrdi se NAČRT RAZVOJA ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA V OBČINI KOMEN v predlaganem besedilu in s tem nadomesti besedilo, ki je bilo sprejeto na 6. redni seji Občinskega sveta Občine Komen 28.03.2007.

SKLEP ŠT. 4: V predlagani obliki in vsebini se sprejme Odlok o proračunu občine Komen za leto 2008 v prvem branju.

POMEMBNE INFORMACIJE

Krajevni urad Komen, Komen 86, 6223 Komen,
telefon: 05/766-85-10
Torek od 8,00. do 12,00 in od 13,00 do 15,00. ure
Sreda od 13,00. do 18,00. ure
Petek od 8,00. do 13,00. ure
Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani, telefon: 05/731-27-00!

Zdravstvena postaja Komen
Splošna ambulanta Komen, telefon: 05/766-85-06
Dr. Gazi Maksuti
Zobna ambulanta Komen, telefon: 05/766-80-40
Posvetovalnica za otroke vsako drugo sredo v mesecu
Dr. Franc Tozon

Lekarna Komen, Komen 118/d, 6223 Komen,
telefon: 05/731-17-85
Ponedeljek od 8,30. do 15,30 ure
Torek, četrtek in petek od 8,00. do 15,00. ure
Sreda od 9,00. do 18,00. ure.

DRŽAVNA UPRAVA

DELO KRAJEVNIH URADOV

Spoštovane občanke in občani! Na kratko vas želimo seznaniti z načinom dela, z nalogami in s kadrovsko problematiko krajevnih uradov, ki delujejo na območju naše upravne enote.

S krajevnimi uradi želi upravna enota svoje storitve čim bolj približati občanom, kar je zelo pomembno predvsem za tiste upravne enote, ki so teritorialno zelo velike. To velja tudi za našo.

Na območju Upravne enote Sežana delujejo trije krajevni uradi: Divača, Hrpelje in Komen. Za njihovo informatizacijo in za ustrezne prostore so že pred leti poskrbeli župani občin in njim gre zahvala, da so omogočili normalno delo naših matičark.

Vrsto let so krajevni uradi imeli enak obseg uradnih ur, kot ga ima naša upravna enota. To so bili časi, ko še nismo bili prisiljeni zmanjševati števila zaposlenih in nas tudi sicer na krajevnih uradih niso pestile nikakršne kadrovske težave. Matičarke, ki so delale na posameznem krajevnem uradu, so bile znane vsem: Irena v Hrpeljah, Ivanka v Divači in Nadja v Komnu. Z dolgoletnimi izkušnjami so dobro pokrivala vsa področja dela krajevnih uradov; tudi v vse novosti so hitro vpeljale. Tako smo na posameznem krajevnem uradu obseg uradnih ur krčili le v primeru bolniških odsotnosti in ob letnih dopustih.

Moram poudariti, da imamo v Aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Upravni enoti Sežana krajevne urade opredeljene kot način dela v skladu s 4. členom Pravilnika o merilih za organiziranje krajevnih uradov v upravnih enotah. To pomeni, da imajo krajevni uradi obseg uradnih ur manjši kot upravna enota in da je prilagojen oziroma določen glede na krajevne razmere in potrebe strank. Predvsem pa je v našem primeru obseg uradnih ur odvisen od razpoložljivega kadra.

V letu 2005 sta se upokojili dve referentki - matičarki; ena s krajevnega urada in druga s sedeža upravne enote. Novi uslužbenki, ki sta prišli na izpraznjeni delovni mesti, sta se seveda morali usposobiti za samostojno obvladovanje vseh področij dela krajevnega urada, zato smo bili že od sredine leta 2005 prisiljeni zmanjšati obseg uradnih ur po krajevnih uradih.

S 1. avgustom 2006 se je nepričakovano upokojila referentka Irena s krajevnega urada Hrpelje. Zato je na KU Hrpelje prihajala referentka Helena s KU Divača, s septembrom 2006 pa se je po vrnitvi s porodniškega dopusta začela usposabljati referentka Tina,

ki je dotlej delala v glavni pisarni na upravni enoti. Ker je že obvladala določene programe in je tudi opravila matični tečaj, smo ocenili, da se bo še najhitreje usposobila za samostojno delo na krajevnem uradu. Tako je od septembra 2006 delo potekalo tako, da sta bili ob ponedeljkih obe referentki na KU Hrpelje, ob sredah pa obe na KU Divača. V ostalih dneh pa se je Tina usposabljala oziroma je delala ali na krajevnem uradu ali na sedežu upravne enote.

Od avgusta 2006 je odsotna tudi uslužbenka s področja matičnih zadev in osebnih stanj na sedežu upravne enote, kar pomeni, da je v Sežani ostala ena sama zaposlena na tem področju. Tako ji morata po potrebi priskočiti na pomoč predvsem referentka s krajevnega urada Komen, pa tudi referentka s področja potnih listin, ki ima tudi krajevni urad Hrpelje. Na ostalih dveh krajevnih uradih so bile uradne ure v glavnem trikrat tedensko vsaj po nakaj ur dnevno.

V mesecu septembru smo končno zaposlili novega referenta Tomaža, ki se usposablja za samostojno delo in čaka, da se v okviru ministrstva nabere dovolj kandidatov, da bo lahko opravil matični tečaj. To je seveda pogoj za samostojno delo. V mesecu marcu pa je nastopila porodniški dopust Tina iz krajevnega urada Hrpelje.

Naj ob koncu poudarim, da je delo referentov na krajevnih uradih težko primerljivo z delom referentov, ki delajo na sedežu upravne enote. Referent na upravni enoti opravi številčno več zadev, a le z določenega področja. Referent - matičar na krajevnem uradu pa pokriva vrsto področij, zato mora obvladati številne aplikacije in poznati številne predpise. Dejansko pokriva zadeve z matičnega področja, registra prebivalstva, sprejema vloge za osebne izkaznice in potne liste, opravlja volilna opravila, vnaša podatke v nov matični register, opravlja upravne overitve itn.

Spoštovane občanke in občani, prosimo vas le za strpnost ob tej „menjavi generacij“ na krajevnih uradih! Sčasoma se bo vse uredilo. Tomaž bo opravil matični tečaj, da bo lahko pokrival krajevna urada Hrpelje in Divača, dokler se mlada mamica ne bo vrnila s porodniškega dopusta. Dotlej bomo obseg uradnih ur prisiljeni prilagajati danim možnostim, potem pa bodo končno odvisni le od obsega dela in dejanskih potreb občanov posamezne občine.

Sonja Kovačič, načelnica Upravne enote Sežana

VAŠKA SKUPNOST KOMEN

ČISTILNA AKCIJA IN KRESOVANJE V KOMNU 2008

Odbor vaške skupnosti Komen poziva vse vaščane, da lepe pomladanske dni izkoristite tudi za čiščenje in urejanje okolice vaših domov in zemljišč. Vse, ki boste obrezovali drevje, čistili gozdne poti in podobno, naprošamo, da odvečni odpadni les prispevate za vaški kres, ki bo tudi letos »pod Konfekcijo«.

Hkrati vabimo vse vaščane na KRESOVANJE v sredo, 30. aprila 2008, na predvečer praznika dela!

Komenci, preživimo skupaj še en lep družaben večer in se skupaj poveselimo ob kozarčku pijače in svetlobi ognja!

Odbor VS Komen

VAŠKA SKUPNOST KOMEN

POHOD »102 ŽENSKI NA TRSTELJ« 2008

V vaški skupnosti Komen smo se tudi letos odločili dan žena proslaviti z organiziranim pohodom na Trstelj. Glede na to, da je bil lanski pohod »100 žensk na Trstelj« izredno uspešen, smo letošnjega, drugega po vrsti, v upanju, da bomo pritegnili še kakšno pohodnico več, poimenovali »102 ženski na Trstelj«. Po vseh gospodinjstvih v občini smo razposlali letake z vabilom na pohod v soboto, 8. marca, prav na dan ženâ, vendar nam je letos načrt pokvarilo vreme. Kljub optimistični vremenski napovedi je ta dan vse jutro deževalo, zato se tudi pohodnikov na štartnem mestu ni zbralo več kot deset. Zato smo se odločili, da pohod prestavimo za en teden, organizatorji pa smo Trstelj tisti dan vseeno obiskali – z avtomobili so nas naši kavalirji peljali gor na kavico.

Naslednjo soboto, 15. marca, se je vreme spet bolj kislo držalo, vendar vsaj deževalo ni. In kljub precej majhni udeležbi tridesetih pohodnikov smo si ob 10. uri nadeli tradicionalne oranžne kapice in se odpravili na pot.

Kot že lani, nas je pot tudi letos vodila s komenskega placa proti Svetemu, od tam po stari cesti do Lipe, kjer smo se na kratko ustavili, potem pa pot nadaljevali naravnost na Trstelj.

Naši moški so se spet izkazali. Pripravili so nam toplo joto in pijačo, nam razdelili priložnostna darilca, za dobro voljo pa je poskrbel tudi naš »posebni stalni gost« Pepi. S pesmicami in šalami je poskrbel, da so se trebušne in smejalne mišice dobro ogrele, trudne noge pa so brez težav odcapljale nazaj v dolino. V Komen smo se vrnili po isti poti. Ker je šlo samo še navzdol in naravnost, smo si lahko privoščili še več smeha na račun šal, ki jih je tokrat namesto Pepija iz rokava stresala Erna.

Kogar ni bilo z nami, naj kar ugiba, čemu smo se najbolj smejali!

Kakorkoli že – žene in dekleta smo svoj praznik pogumno ubranile, naši moški so nam bili pri tem v veliko oporo, naslednje leto pa vabimo vse, ki ste se letos ustrašili rose in oblakov, da se nam pridružite! Vreme je namreč slabo le toliko, kolikor mu mi dopustimo in... Komenke s Pepijem na čelu se ne damo kar tako!

Mojca Senegačnik,
za Vaško skupnost Komen
Fotografije: Ana Udovič

Začetek pohoda 102 ženski na Trstelj
Okrepčilo pri koči

Skupinska slika letošnjih pohodnikov

DRUŠTVA

BR'STOVSKA ŠPARGLJADA

V soboto, 29. marca 2008, je TD Brest v Brestovici pri Komnu pripravilo prireditev »Bržstovska špargljada 2008«. Prireditev smo prvič pripravili tudi za zunanje goste, torej za ljubitelje jedi iz divjih špargljev iz vse Slovenije in iz zamejstva. Pridni nabiralci smo že ves teden nabirali šparglje po bližnjih hribih in dolinah. Malce nam je zagodlo vreme, saj so bila jutra v dneh pred špargljado zelo mrzla, zato je večina špargljev s sklonjenimi glavami pričakalo brestovske nabiralce. Kljub temu nam to ni vzelo volje do nabiranja, le še bolj zagrizeno in trmasto smo se podajali v gozd iskat preostale šparglje, ki so kljubovali zmrazli.

V petek zvečer smo se nabiralci zbrali v stari vaški šoli, kjer smo izmerili obseg šopkov, saj smo tudi letos izbirali »kraljico in kralja špargljev«. Na predvečer špargljade smo natehtali kar 14 kilogramov te tako imenovane kraljevske hrane.

V soboto zjutraj se je moški del nabiralcev še enkrat podal v gozd, da naberejo še nekaj kilogramov špargljev. Vreme je bilo namreč več kot odlično in obetalo se je veliko obiskovalcev, željnih pokušnje specialitet pridnih brestovskih gospodinj. Te smo sobotno dopoldne pripravljale raznovrstne jedi iz divjih špargljev, ki smo jih ob enih popoldne prinesle v staro vaško šolo. Tu smo najprej pripravili razstavno stojnico vseh pripravljenih jedi, nato pa še posamezne stojnice, na katerih smo gostom ponujali špargljeve dobrote. Ob treh popoldne, ko smo uradno začeli našo »Bržstovsko špargljado«, je prve obiskovalce, ki so nestrpno čakali otvoritev že uro prej, pričakalo kar 20 različnih specialitet, da o frtlji, za katero smo porabili kar 700 jajc in kar nekaj kilogramov divjih špargljev, niti ne govorimo. Frtlja je bila najbolj iskana jed, ki je šla za med.

Poleg vseh izbranih jedi smo ponudili gostom tudi dobra brestovska vina, teranov in žajbljev liker, pridružili pa so se nam vinarji iz Marežig, ki so prodajali »špargljevo vino«. To vino sicer ni iz špargljev, se pa po mnenju slovenskih somelierjev najbolj poda k jedem, pripravljenih iz špargljev.

Kljub pričakovanemu velikem obisku pa si nismo mislili, da nas bo že na prvi naši »Bržstovski špargljadi« obiskalo kar 450 gostov iz vse Slovenije in iz zamejstva, ki so si lahko ogledali tudi fotografsko razstavo na témo »Brestovica v jesenskih barvah«. Razstavo fotografij so pripravili naši prijatelji iz Fotokluba Ljubljana. Poleg te fotografske razstave pa je bila na ogled tudi stalna razstava fotografij soške fronte, saj, na žalost, v letih prve svetovne vojne ta ni zaobšla Brestovice in je bila skoraj v celoti porušena.

Zadovoljni gostje so se podprti z odličnimi špargljevimi specialitetami in z dobrimi brestovskimi vini pred vaško šolo nastavljali prvim spomladanskim sončnim žarkom. Da pa se le ne bi preveč polenili, so za atrakcijo poskrbeli še naši prijatelji iz zamejstva, ki so prišli na obisk kar z devetnajstimi konji. Konj so se najbolj razveselili otroci, ki so bili deležni tudi ježe na njih, pa tudi marsikateri odrasel se je odločil in prvič v življenju zajezdil konja prav na naši prireditvi v Brestovici.

Proti večeru sta se nam pridružila tudi župan in podžupan občine Komen Uroš Slamič in Igor Zega. Z veseljem sta podelila lenti za »kraljico špargljev« - letos si jo je prislužila Vida Rebula - in za »kralja špargljev« - Vida Antoniča, ki je obdržal lanski naslov.

Kaj naj pripišemo za konec? Hvala vam, dragi gostje, da ste prišli in zaupali v našo prireditev. Pridite tudi naslednje leto! Potrudili se bomo še bolj, nabrali še več špargljev in naredili še več jedi. Pričakala pa vas bo tudi brošura z recepti iz špargljevih jedi, ki ste jo letos pogrešali.

Torej, nasvidenje na »Br'stovski špargljadi 2009«!

Brestovci

OCENJEVANJE IN DEGUSTACIJA BR'STOVSKIH IN ZAMEJSKIH VIN

V soboto, 1. marca 2008, je v okviru TD Brest Brestovica potekalo v vaški šoli že drugo tradicionalno ocenjevanje belih in rdečih vin. Letos so vaščani k sodelovanju povabili še zamejske vinarje in vinogradnike iz Medje vasi v Italiji.

Komisija je vzorce vin zbiral dan pred ocenjevanjem, saj jih je bilo treba označiti, jih ohladiti na primerno temperaturo in jih pripraviti na ocenjevanje. Vinarji in vinogradniki Brestovice ter Medje vasi so na ocenjevanje prinesli vzorce vina sort malvazija, chardoney, savignon in PTP teran. Enaintrideset zbranih vzorcev je ocenjevala šestnajstčlanska komisija vinarjev in vinogradnikov pod strokovnim vodstvom Majde Brdnik in Milene Štolfa iz Kmetijsko svetovalne službe Sežana.

Članom komisije sta predstavnici Kmetijske svetovalne službe predstavili način ocenjevanja vin, kako se ugotavlja napake in bolezni vin ter kako iz vzorca vina izlužimo najboljše lastnosti, ki dajejo tej žlahtni kapljici kvaliteto in ime. Člani komisije oziroma ocenjevalci so se na ocenjevanju izkazali kot uspešni, saj so vzorce vina ocenjevali z minimalnimi medsebojnimi odstopanji. Od vseh vzorcev sta bila izločena samo dva.

Po koncu ocenjevanja je komisija razglasila rezultate ter podelila bronasta, srebrna in zlata priznanja. Zlato priznanje za belo vino sta dobila vinarja in vinogradnika iz Brestovice Dušan in Roman Rebula, srebrno Paolo Ferfolja iz Medje vasi in bronasto domačin Emil Štolfa. Med rdečimi vini sta največ točk prejela Dušan in Roman Rebula, drugo in tretje mesto pa sta zasedli vini domačinov Emila Štolfe in Ivana Filipčiča. Pred koncem podelitve sta prejeli posebno priznanje Majda Brdnik in Milena Štolfa za odlično strokovno vodenje ocenjevanja domačih vin.

Po razglasitvi nagradjenih vin so bili na degustacijo vabljeni še vaščani Brestovice, Sel na Krasu in Medje vasi, ki so se ob vrhunskih vinih povsneli pozno v noč in si ob tem izmenjevali znanje ter novosti v svetu vinarstva in vinogradništva.

Dušan Rebula, vodja projekta -
Turistično društvo Brest Brestovica

DRUŠTVA

DOGODKI IZ DRUŠTVA »VEZI«

V Društvu »VEZI« aktivnosti in dogajanja vsak mesec popestrimo z novostmi. Pri tem ne ostajamo le znotraj svojih znanj, ampak se povezujemo tudi z lokalno skupnostjo, z njenimi akterji in s prostovoljci.

V letošnjem januarju smo v Dnevnem centru Štorje pričeli s strokovnim izobraževanjem, ki je namenjeno predvsem strokovnim delavcem in sodelavcem, zaposlenim v skupnostnih službah na področju duševnega zdravlja. Namenjen pa je tudi zaposlenim v socialnih mrežah pomoči. Na prvem predavanju dr. Nataša Sedmak predstavila temeljne značilnosti duševnih bolezni. Naslednje srečanje smo predvideli v marcu in sicer s predavanjem Dvojna diagnoza.

V okviru društva smo organizirali tudi že kar tradicionalno pustovanje. Kot vsako leto, smo tudi letos obiskali Center za socialno delo Sežana, Zavod za zaposlovanje, lekarno, psihiatrično ambulantno dr. Sedmakove. Vsi so nas lepo sprejeli. Še posebej veliko naklonjenost je pokazal gospod župan Davorin Terčon ter njegovi sodelavci na Občini Sežana.

Ob tej priložnosti se vsem najlepše zahvaljujemo in obljublamo, da se naslednje leto vidimo še v večjem številu.

V marcu smo predvideli ogled razstave na Občini Divača, sodelovati v kreativni delavnici na témo o velike noči v dnevni centrih, ogled razstave velikonočnih izdelkov v Kostanjevici na Krasu, v Dnevni centru Štanjel je potekala izobraževalna delavnica na témo

o zaposlovanju invalidov ter zaposlitveni rehabilitaciji z Dairo Balta (ZZZS, enota Koper). Vsak teden potekajo tudi naslednje redne delavnice - v torkih Skupina za samopomoč (med 10. in 11. uro), v četrkih delavnica Pot k dobremu počutju (med 9. in 10. uro) ter Trening asertivnosti (med 10. in 12. uro). Vsak teden pa potekajo še kreativne delavnice, delavnice o zdravem življenju, kulinarične delavnice, vrtnarske delavnice, športne aktivnosti... - vse po dogovoru in željah obiskovalcev.

Za Društvo »VEZI« Karmen Margarit, socialna delavka

KRAŠKA PODRUŽNICA ZA SRCE DOBRO DELA

Pred nedavnim - 15. marca 2008 so se na občnem zboru v prostorih Ljudske univerze v Sežani zbrali člani kraške podružnice Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije, ki jo že nekaj let vodi predsednica dr. Ljubislava Škibin, sicer direktorica sežanskega zdravstvenega doma. Pregledali so opravljeno delo v preteklem letu in si zastavili program dela za letos.

»Smo društvo, ki šteje 140 članov in v svojih vrstah združujemo tudi člane Kluba Kraški dren. Prostovolci opravljajo svoje poslanstvo v enajstih telovadnih skupinah po Krasu in Brkinih, kjer člani gojijo zdrav slog življenja in druženje. Potekajo tudi posvetovalnice z zdravniki; še posebej pohvaliti moramo delo zdravnikov - upokojencev. To so: Jože Sila, Josip Dobec in Sergej Tibljaš. V zimskih mesecih vodi podpredsednica društva dr. Vesna Vodopivec posvetovalnice in predavanja o preprečevanju bolezni srca in ožilja, o zmanjševanju dejavnikov tveganja v življenjskem slogu v vseh življenjskih obdobjih idr.

Z meritvami krvnega tlaka, holesterola, pulza in vsebnosti kisika v krvi sodelujemo z raznimi športnimi društvi na tekaških prireditvah, spominskih pohodih itn. Lani se je več kot 120 članov udeležilo vsakoletne prireditve Melodije za srce, ki jo v Cankarjevem domu v Ljubljani prireja slovensko Društvo za zdravje srca in ožilja. Največ aktivnosti se zvrsti ob svetovnem dnevu srca v mesecu septembru. Tako smo lani organizirali pohod po učni poti Djestence v Senožčah, po dolini reke Glinščice in po Ludvikovi lipiški učni poti. Dobro je obiskana tudi tradicionalna kulturno-umetniška in zdravstveno vzgojna prireditev Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa, ki je lani potekala že 13. zapored in je v Kosovelov dom privabila številne obiskovalce. Na prireditvi smo lani počastili tudi 20-letnico delovanja sežanskega društva diabetikov, naše prostovoljke pa so opravile več kot 250 brezplačnih meritev,« je v poročilu poudarila dr. Škibinova.

Še naprej bodo v letu 2008 ostali isti cilji delovanja društva, kot so: krepiti sodelovanje z drugimi socialno, zdravstveno, humanitarno, športno, rekreativno, kulturno in umetniško usmerjenimi organizacijami in društvi pri osnovnem poslanstvu ozaveščanja in spodbujanja prebivalcev vseh starostnih skupin za aktivnosti pri preprečevanju bolezni srca in ožilja. Lani, žal, niso izvedli testov hoje, vendar pa se lahko njihovi člani teh udeležijo v okviru vseslovenskega programa Cindy v zdravstvenih organizacijah. Upajo tudi, da jih bo vsaj letos obiskal kardiomobil.

V ponedeljek, 17. marca 2008, sta s Sežanskega krenila kar dva avtobusa na tradicionalno prireditev in slavnostni koncert pod nazivom Melodije za srce, ki je potekal že 11. leto zapored v Gallusovi dvorani v Cankarjevem domu v Ljubljani. Letos so na koncertu sodelovali člani ljubljanske Opere s svojimi solisti, z zborom in orkestrom ter dirigentom. Na sporedu so bile populane arije iz zakladnice velikih slovenskih opernih skladateljev, kot zadnja točka pa tradicionalni Straussov valček Na lepi modri Donavi.

Olga Knez

PRVA MEDICINSKA POMOČ

Sekcija za zdravo življenje ŠKUD 15. februar Komen je v Osnovni šoli Komen pripravila predavanje in praktični prikaz o prvi pomoči. Predavala je zdravnica z urgence v Novi Gorici Natalija Petrovič in udeležencem predstavila različne vrste poškodb ter opozorila na tipične napake pri njihovem zdravljenju. Kako nuditi prvo pomoč, pa je pokazala medicinska sestra Jana Koron.

Aprila se bo z zaključnim plesom v Škrbini iztekla druga sezona plesnega tečaja za odrasle v okviru delovanja Društva VRT Škrbina. Odkar je lani nekaj navdušencev s plesom "okužilo" kar nekaj parov, se zanimanje za to vrsto druženja vztrajno povečuje. Tako, da smo letos v dveh skupinah z veseljem pričakovali ponedeljke, ko smo se v prostorih šole v Škrbini prepuščali glasbi in plesu. Plesni učitelj Miha Perat (Plesna šola Miro) nam je s svojo elegantno držo približal dunajski in angleški valček, vsestransko uporaben fox, nas očaral s številnimi obrati disca, disco-foxa in ž'ča-ča''-ja, seznanil nas je tudi s strastno rumbo in hitrim džajfom. Zelo pridno smo osvajali korake in tisti najbolj pridni in vztrajni bi se brez težav lahko prijaviли na ž'Kraševci plešejo''.

Pohvalno je že to, da si je od začetka tečaja kar 26 parov vzelo vsak ponedeljek debelo uro časa in v današnjem življenju, ko vsi hitimo, če ne že divjamo, naredilo zase nekaj prijetnega (ples) in koristnega (gibanje). Upamo, da se bomo še srečevali na plesnih ponedeljkih v Škrbini - mogoče tudi z vami?

Če imate torej radi ples ali bi se plesati radi naučili, se nam pridružite oktobra, ker ž'Mi plešemo celi dan in noč, da preženemo slabo voljo proč!" (Informacije: Kulturna sekcija Društva VRT, telefon: 041/959-553 - Marija)

Marija Umek

OSNOVNA ŠOLA ANTONA ŠIBELJA STJENKE OBISK ČEŠKEGA KONZULA

Letošnje šolsko leto mi bo ostalo za vedno v spominu. Prejela sem priznanje, ki mi ga je podelil češki konzul v Sloveniji gospod Petr Smejkal.

Izdelala sem linorez, ki predstavlja mlako z žabami in z vodnimi rastlinami. Delo je naša učiteljica poslala v Lidnice na Češko in tamkajšnja žirija je moje delo navdušilo. Nagrajena je bila tudi moja sošolka Kristina.

Na podelitvi so bili sošolci od 6. do 9. razreda. Pripravili so krajši program, v katerem so predstavili Češko, nato pa je še konzul odgovoril na nekaj naših vprašanj.

Srečanje se je končalo tako, da smo pred šolo posadili slovensko-češko drevo prijateljstva. Odločili smo se za lipo, ker je lipa tudi za Čeha simbolno drevo.

Zame je bil ta obisk zelo pomemben dogodek.

Hana Forčič, 6.r.

IZ NAŠIH VASI NOVA PRIDOBITEV V NADROŽICI

Vas Nadrožica leži v požarno ogroženem okolju Krasa. Oddaljenost vasi od kraja najbližjega gasilskega društva v Komnu je velika. V vasi je bil že pred leti, ob napeljavi vodovoda, postavljen hidrantni priključek, ki pa brez opreme ni mogel služiti svojemu namenu ter omogočati vaščanom, da sami, pred prihodom gasilske enote, z vodnim curkom pogasijo začetni požar - predvsem stavbni požar. Zato je štab Civilne zaščite Komen v soglasju z Občino Komen in z vaško skupnostjo Gorjansko sklenil, da se nabavi in namesti hidrantno omarico v Nadrožici. Hidrantna omarica je bila izročena v uporabo v decembru 2007.

Zavedamo se, da tudi nekatere druge vasi občine Komen še nimajo take hidrantne omarice, zato predvidevamo, da bomo v letošnjem letu postavili še kakšno.

O uporabi hidrantne omarice se vaščani lahko pozanimajo v PGD Komen!

Miloš Lozej, poveljnik Civilne zaščite občine Komen

KAKOVOST ŽIVLJENJA

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Sodobni čas prinaša številne spremembe. Nekatere bistveno vplivajo na razmere in kakovost življenja. Družba se mora na spremembe odzvati in prilagoditi ter poiskati odgovore na nastajajoče probleme. Tako se včasih zgodi, da še najbolj preproste stvari postanejo zapletene. Stvari, ki smo jih včasih naredili z lahkoto, kar čez noč ne zmoremo več. Takrat se lahko izgubimo v svoji stiski in samoti.

Kaj je pomoč družini na domu?

Pomoč na domu je strokovno organiziran in voden proces praktične pomoči posameznikom na njihovem domu, ki osebam vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali kje drugje. Namenjen je občanom in občankam občine Komen, ki so stari več kot 65 let ali imajo status invalida, kronično bolnim osebam in hudo bolnim otrokom, ki se ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe ne zmorejo ali zanje nimajo možnosti.

Storitev pomoči na domu se začne na željo uporabnika ali svojcev in se prilagodi potrebam vsakega posameznika posebej ter obsega:

- gospodinjstvo pomoč, ki zajema prinašanje ali pripravo enega pripravljenega obroka, nabavo živil, osnovno čiščenje bivalnih prostorov, postiljanje;
- pomoč pri vzdrževanju osebne higiene, kar pomeni pomoč pri umivanju, oblačenju in slačenju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb in vzdrževanju ter negi osebnih ortopedskih pripomočkov;

- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kar pomeni vzpostavljane socialne mreže z okoljem, s sorodniki, spremljanje na nujnih opravkih ...

Storitve opravljajo strokovno usposobljene socialne oskrbovalke. Imajo potrebno predpisano izobrazbo in ustrezna dodatna znanja, pridobljena po verificiranem programu. Delo službe pomoči na domu pa vodi in koordinira strokovna delavka s predpisano izobrazbo.

Cena za pomoč družini na domu, ki jo plača uporabnik, je 6,00 na uro. Tisti uporabniki, ki imajo nizke dohodke, pa lahko pri Centru za socialno delo Sežana vložijo prošnjo za znižanje ali oprostitve plačila pomoči na domu. Obseg storitve posameznem uporabniku je največ 20 ur na teden oziroma 4 ure dnevno.

In kdo nudi družini pomoč na domu?

Zavod za socialno oskrbo Pristan iz Podnanosa je neprofitni zavod, ki ipomaga družini na domu v občinah Komen, Ajdovščina, Vipava, Hrpelje-Kozina in Kamnik. Pristan je pridobil tudi koncesijo za nudenje institucionalnega varstva in bo od leta 2009 tudi vodil novozgrajeni dom za starejše v Vipavi.

Če potrebujete tovrstno pomoč ali kakršnokoli informacijo o pomoči družini na domu, nas lahko pokličete vsak delovni dan med 7. in 15. uro na telefonsko številko 05/367-17-15 ali pa nas obiščete na sedežu zavoda v Podnanosu.

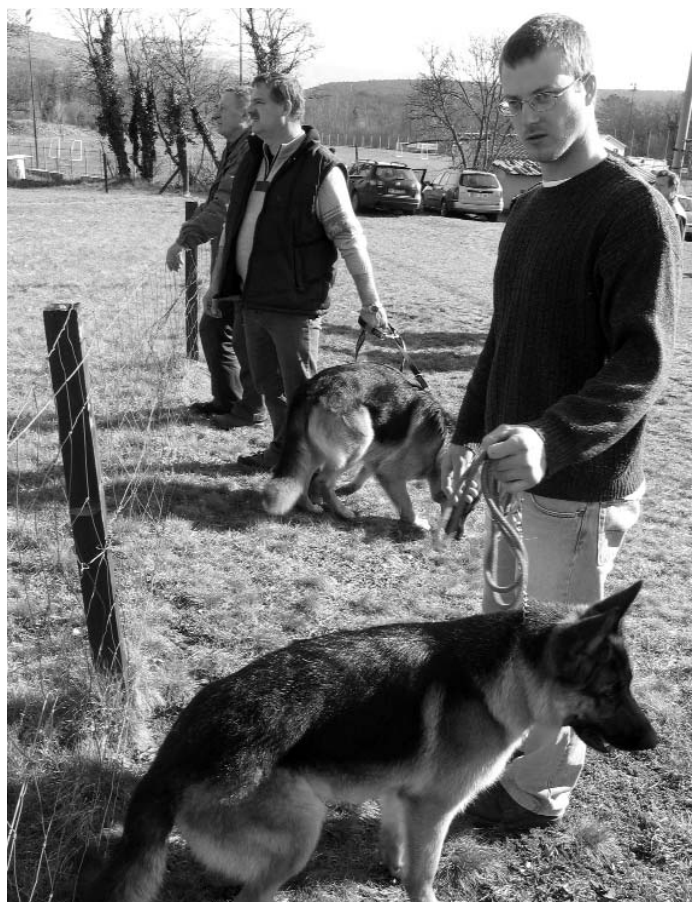
Vsaka pomoč družini ali posamezniku v stiski pomeni za družino ali posameznika olajšanje, možnost lepšega, bolj kakovostnega in umirjenega življenja. Nam, ki vam pri tem pomagamo, pa prinaša veliko zadovoljstva. Če potrebujete pomoč, pokličite ali nas obiščite. Veseli vas bomo!

KINOLOGIJA

PETA MEDNARODNA RAZSTAVA NEMŠKIH OVČARJEV

Športni kinološki klub Komen je letos organiziral peto mednarodno razstavo nemških ovčarjev. Predstavljenih je bilo 106 psov iz Avstrije, Hrvaške, Italije in Slovenije. Nemški ovčarji so se pomerili v osmih različnih kategorijah, ki so bile ločene glede na spol psov. Organizatorji so povabili za sodnika gospoda Thomasa Teuberta iz Nemčije, ki je ocenjeval pse po telesni konstituciji, in Rada Pliberška, predsednika Kinološkega društva nemških ovčarjev Slovenije. Lastniki nagrajenih psov so domov odnesli pokale in praktična darila.

VRTEC KOMEN

EKO DAN NA EKOLOŠKI KMETIJI

V petek, 14. marca 2008, smo vsi iz vrtca Komen preživeli ekološki dan ali eko dan na ekološki kmetiji Valetovi na Vojšči. Ekološko kmetijstvo je posebna oblika kmetijske pridelave, katere vodilo je gospodarjenje v skladu z naravo. Ta kmetija se z ekološkim kmetovanjem ukvarja od leta 2000.

Sprejela sta nas gospod Srečko z ženo Mileno, nam predstavila njihovo dejavnost ter nam kmetijo tudi razkazala. Ogledali smo si čredo stodvajsetih ovc, nekaj koz, kokoši in vietnamske prašičke.

Na obisku sta se nam pridružili tudi ravnateljica vrtca Sežana Dragica Kranjec in predstavnica občine Komen Soraja Balantič.

JUBILEJ

20. APRIL 2008 - STOLETNICA ROJSTVA SLIKARJA VIKTORJA BIRSE IZ KOBJEGLAVE

Viktor Birsa se je rodil leta 1908 v Kobjeglavi. Po končanem šolanju na idrijski realni in v Vidmu se je zaposlil kot državni uradnik v Štanjelu. Izpopolnjeval se je pri tržaškem slikarju Djalmi Stultusu. Leta 1935 je v Rimu poleg redne zaposlitve na letalskem ministrstvu kot risar obiskoval še Akademijo likovnih umetnosti. V letih 1944-1945 je poučeval risanje na slovenski gimnaziji v Gorici, po osvoboditvi leta 1945 pa na Slovenskem učiteljskišči v Kopru. Leta 1947 se je preselil v Portorož in še nadaljnjih sedem let poučeval na učiteljskišči in gimnaziji v Kopru. Pozneje se je kot svobodni umetnik popolnoma posvetil slikarstvu. Razstavljal je od leta 1927 dalje in za svoje delo prejel vrsto priznanj in nagrad. Umrl je leta 2002 v Portorožu.

Ob stoti obletnici rojstva slikarja Viktorja Birse (1908-2002) bo v piranski likovni galeriji Hermana Pečariča v Piranu 18. aprila ob 18. uri odprtje njegove razstave. Na ogled bo do 18. maja. Razstavo in katalog pripravljajo Obalne galerije iz Pirana. Kustosija je Tatjana Sirk.

V soboto, 19. aprila, bodo na Pošti Štanjel med 8. in 11. uro na voljo posebna poštna znamka, poseben poštni žig in dve razglednici z motivi del Viktorja Birse. Isti dan bo poseben poštni žig v spomin nanj na voljo tudi na pošti v Piranu. Filatelistični material pripravlja Filatelistično društvo Koper.

PO KOMENSKI OBČINI IN ŠE MALO DLJE

Prireditve, ogledi, izleti, osmice...

JE KAJ ZANIMIVEGA ZA VAS?

Objavljamo pregled prireditev, ogledov, izletov, osmic in drugih napovedanih dogodkov od 15. aprila letos do konca maja, ki so jih uredništvu glasila sporočili do 9. aprila 2008 njihovi načrtovalci, pripravljali in prireditelji. - Več o tem poiščite na naslednjih treh elektronskih naslovih:

tic.stanjel@komen.si - www.kras-carso.com - www.volcijgrad.com !

Brestovica

Ogled Grofove jame - vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 15. uri. Naravna kraška jama je pod vrhom hriba Grmada nad vasjo Brestovica. V prvi svetovni vojni je služila kot zaklonišče avstro-ogrske vojske. Dostop je peš iz Gornje Brestovice po markirani poti (50 minut) ali iz Dolnje Brestovice po poljski poti z avtom do parkirišča (3 km) in potem še peš (25 minut). Priporočena je pohodna obutev. Organiziran je le obisk jame. Do vhoda morajo priti obiskovalci brez vodenja. - Kontaktni osebi komenske sekcije Jamarskega društva Sežana sta Jože Terčon (telefon: 051/306-964, e-pošta: jozef.tercon@volja.net) in Peter Pipan (telefon: 041/405-642) jozef.tercon@volja.net

Kobdilj

Galerija in vrt pod kostanji - V sobotah, nedeljah in praznikih so v Zgornjem Kobdilju med 11. in 18. uro in zunaj urnika po predhodni najavi v prodajno-razstavnici galeriji na ogled likovna dela Britte Höschle. Na voljo je tudi udoben apartma za 4 do 6 oseb s 75 kv. metri površine (velik bivalni prostor z odprto kuhinjo, z dvema spalnicama, WC, kopalnico z WC, balkonom, teraso, vrtom in bazenom ter z vso sodobno gospodinjsko opremo, satelitsko TV, z glasbenim stolpom z DVD in z brezžičnim internetom). - Informacije: Kobdilj 37, 6222 Štanjel, telefon: 05/769-02-06 in 041/378-645. Spletni naslov: www.galerija-vrt.com; e-mail: info@galerija-vrt.com

Kobjeglava, Kulturi dom

Komedija gledališke skupine KD Brce iz Gabrovice Marca Tessara "Amour, amore, Liebe - na trnek se lovijo ribe" v prevodu in režiji Sergeja Verča. - V nedeljo, 20. aprila ob 17. uri.

Kobjeglava

"Marš na pohod" in kresovanje. V sredo, 30. aprila ob 18. uri. Voden pohod Kobjeglava-Lukovec-Kobjeglava. Start izpred Kulturnega doma v Kobjeglavi. Povratek okrog 21. ure, potem druženje ob kresu. V slabem vremenu pohoda ne bo! - Organizacija KUTD Kraški slavček, Kobjeglava-Tupelče.

Komen, avla osnovne šole Komen

Prireditve ob 10. obletnici zbora Cominum - koncert gostujočih zborov: ŽePZ Dupljanke, vokalna skupina Snežet in MePZ Cominum. V soboto, 24. maja ob 19.30. uri. - Organizacija: MePZ Cominum, Komen.

Komen, društveni poligon ŠKK Komen

Srečanje kraških ovčarjev - promocija edine slovenske avtohtone pasme psov. V nedeljo, 27. aprila. Vzrejni pregled in kinološki piknik ovčarjev. - Organizacija: Športni kinološki klub Komen.

Komen, društveni poligon ŠKK Komen

Kinološki piknik za vse ljubitelje psov. V Nedeljo, 25. maja. - Organizacija: Športni kinološki klub Komen

Priporočilo

Ta rubrika je namenjena predstavljanju vsakršnih javnih prireditev, ogledov, izletov, osmic in drugih javnih dogodkov na Komenskem, na katere vabijo njihovi prireditelji. Uredništvo priporoča njihovim napovedovalcem, naj v svojih napovedih za objavo v občinskem glasilu »Komentar« ne pozabijo navesti naslednjih podatkov: ime, kraj, prostor, datum, trajanje in čas začetka prireditve, njen kratek opis, pomen in posebnosti, komu je posebej namenjena, imena nastopajočih ter morebitna vstopnina v . Le tako lahko v tej rubriki predstavimo na pregleden način vse, kar bi bralce utegnilo zanimati. To je po krajih, objektih, vsebini, dnevih in času začetka ter o trajanju, o izvajalcih ter drugih zanimivostih, ki odločajo, ali se jih bodo bralci glasila udeležili! Seveda pa uredništvo ne odgovarja za morebitne nevednosti, ki bi lahko nastale zaradi napačnih in nepopolnih sporočenih prirediteljevih podatkov in zaradi morebitnih nesporočenih programskih sprememb!

Vsako napoved sporočite na Občino Komen po elektronski pošti na naslov: komentar@komen.si ali po telefonu na št. 05/769-00-56

Uredništvo

Komen, Kosovelova knjižnica

Odprta v torkih in petkih med 12. in 18. uro in v sredo med 8. in 14. uro. Telefon: 05/766-85-50, e-naslov: knjiznica.komen@siol.net - Organizacija in informacije: Kosovelova knjižnica Sežana, telefon: 05-731-00-30.

Komen, Kosovelova knjižnica

Ura pravljic, ki jih pripoveduje Marija Umek - Vsak prvi delovni torek v mesecu (torek, 6. maja ob 17. uri in v torek, 3. junija ob 17. uri. - Organizacija in informacije: Kosovelova knjižnica Sežana, telefon: 05/731-00-30.

Komen, Kosovelova knjižnica

Ustvarjalne brezplačne delavnice za otroke - vsak zadnji petek v mesecu od 15. do 18. ure. Mentorici: Monika Mihelj in Anja Božič. - Organizacija in informacije: Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana, telefon: 05/734-14-86.

Komen, Kosovelova knjižnica

Potopisni krožek »S knjižnim nahrbtnikom na potep« - Vsak drugi petek v mesecu vsakokrat ob 20. uri: v petek, 11. aprila: **Grenlandija (Damjan Končnik)**, v petek, 25. aprila: **Kreta (Mateja Grmek)**, v petek, 9. maja: **zadnje srečanje študijskega krožka v tej sezoni.**

Komen, Kosovelova knjižnica

Likovno izražanje - študijski krožek - Vsak torek ob 18. uri pod mentorstvom akademske slikarke Mojce Senegačnik. V petek, 23. maja odprte razstave likovnih del članic krožka za likovno izražanje.

Komen, Kosovelova knjižnica

Ustvarjalne delavnice za otroke - Vsak zadnji petek v mesecu od 15. do 18. ure (25. aprila, 30. maja). Delavnice vodi Monika Mihelj.

Komen, Kulturni dom

Koncert pihalnega orkestra Komen in Sinfoničnega orkestra GŠ Krško. - V soboto, 26. aprila ob 19,30. uri. - Organizacija: Pihalni orkester Komen; www.pihalniorkesterkomen.si

Komen, "Plac" - glavni trg

Komenski vaški sejem - V soboto, 3. maja od 8. do 13. ure in v soboto, 7. junija od 8. do 13. ure. K sodelovanju vabijo domače pridelovalce zdrave hrane, mlečnih izdelkov, medu, vina, izdelkov domače in umetne obrti. Priporočajo, da udeleženci pripeljejo na sejem svojo stojnico! - Organizacija in informacije: Vaška skupnost Komen, Saša Pavlin, telefon: 031/874-823.

Komen, Stara šola

Razstava olj na platnu Boruta Kavčiča. - Na ogled do 16. aprila. Odprto v petkih od 16. do 18. ure in v sobotah od 13. do 15. ure ali po predhodnem dogovoru s Polono Makovec po telefonu na št. 051/603-4111. - Organizacija: MD ŠUZ Komen

Komen, Stara šola

Metal večer, na katerem sodelujejo Penitenziagite, Thraw in Železobeton. V soboto, 12. aprila ob 22. uri. - Organizacija: MD ŠUZ Komen.

Komen, Stara šola

Koncert alternativne glasbe skupine Hexebbrutal. V soboto, 19. aprila ob 22. uri. - Organizacija: MD ŠUZ Komen.

Komen, Stara šola

Skupinska fotografska razstava Nika Jarha, Andreja Mauriča, Špele Volčič, Dide Zakelšek in Naceta Zavrla. - Otvoritev v soboto, 3. maja. Na ogled do 24. maja. Odprto v petkih od 16. do 18. ure in v sobotah od 13. do 15. ure ali po predhodnem dogovoru s Polono Makovec po telefonu na št.: 051/603-4111. - Organizacija: MD ŠUZ Komen.

Komen, Stara šola

Glasbeni večer Underground Party vol. 2 - vrtila DJ Quit B in Gumja. V soboto, 26. aprila ob 22. uri. - Organizacija: MD ŠUZ Komen.

Komen, Stara šola

Glasbeni večer Alternative z DJ Alčejem. V soboto, 10. maja ob 22. uri. - Organizacija: MD ŠUZ Komen.

Pliskovica

Ogled obnovljene kraške domačije Pr' Slamčevih, ki je prenovljena pod nadzorstvom novogoriške območne enote Zavoda za kulturno dediščino Slovenije in preurejena v Mladinski hotel. - Organizacija in informacije: Mladinski hotel Pliskovica, telefon: 05/764-02-50, 031/267-529.

Štanjel

Nedeljsko turistično vodenje tudi za posamične obiskovalce - vsako nedeljo ob 15,30. uri izpred cerkve v Štanjelu. Vodenje vključuje ogled gradu Štanjel, Galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, kraške oziroma romanske hiše, ogleda naselja, Stolpa na vratih, Ferrarijevega vrta in krožne poti okrog Štanjela. Ogled traja približno 90 minut. Cena vodenega ogleda je 3,50 na osebo (všeta je vstopnina v Galerijo L. Spacala in v kraško hišo. - Organizacija in informacije: TIC Štanjel, telefon: 05/769-00-56.

Štanjel, grad

Tržnica starin ter domače in umetne obrti vsako tretjo nedeljo v mesecu - V nedeljah: 20. aprila, 18. maja in 15. junija, vsakokrat od 9. do 16. ure. Tržnica je v slikovitem srednjeveškem okolju štanjelskega gradu in okolice. Vabljeni obiskovalci in stojničarji! - Organizacija in informacije: TIC Štanjel, telefon: 05/769-00-56.

Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala in Kraška hiša

Stalna zbirka slik in grafik Lojzeta Spacala v obnovljenem delu gradu Štanjel - Odprta od torka do petka med 11. in 14. uro, v sobotah in nedeljah od 11. do 17. ure. V Kraški hiši je v dveh nadstropjih urejena etnološka zbirka. Za napovedane skupine tudi zunaj urnika. - Informacije: Galerija Lojzeta Spacala, telefon: 05/769-01-97.

Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala

Pregledna razstava grafik Lojzeta Spacala - Razstava je podaljšana in bo na ogled do junija 2008. - Informacije Galerija Lojzeta Spacala, telefon: 05/769-01-97.

Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala

20. obletnica galerije Lojzeta Spacala: KRAS - TRIJE POGLEDI: Zoran Mušič, Silvester Komel, Aleksij Kobal. Slovesnost ob dvajsetletnici galerije in odprtje razstave. V petek, 30. maja ob 19. uri. - Organizacija: Občina Komen. Informacije: TIC Štanjel, telefon: 05/769-00-56.

Štanjel, Kraška hiša

Odprta od torka do petka med 10. in 14. uro, v sobotah in nedeljah ter praznikih med 10. in 18. uro, v ponedeljkih zaprto. **V Kraški hiši je v dveh nadstropjih urejena etnološka zbirka.** - Organizacija in informacije: Galerija Lojzeta Spacala, telefon: 05/769-01-97.

Štanjel, Stolp na vratih

Razstava ikon slikarja Borisa Grkovića - na ogled do 4. maja vsak dan, razen v ponedeljkih, od 10. do 18. ure. - Organizacija in informacije: Nassa desella, telefon: 05/769-00-18.

Štanjel, Storževa galerija

Storževa galerija je sestavni del domačije Stanarjevih v Štanjelu 29. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja jo je ustanovil tam živeči slikar samouk Anton Rupnik - Storžev za svoja dela. Sedaj, po prenovi, pa sprejemajo v svoje okrilje v razstavljanje tudi dela drugih likovnikov. Galerija je redno odprta sočasno z uradnimi urami Stanarjevega hrama nasproti galerije med 12. in 18. uro. Zunaj urnika je ogled možen po predhodni najavi po telefonu na št.: 05/769-10-07 in 031/389-621 ter na e-naslov: info@stanarjevi.com, pa tudi tako, da na obisku v Štanjelu pozvonite pri Stanarjevih, hišna št. 29!

Štanjel, Valetova hiša

Razstava voščilnic Lojzeta Spacala - mala grafika. - Informacije Galerija Lojzeta Spacala, telefon: 05/769-01-97.

Tupelče, balinišče

Območno prvenstvo v natančnem izbujanju za mladince in dečke (ob 9. uri) **in območno prvenstvo v hitrostnem izbujanju za mladince in dečke** (ob 11. uri). V soboto, 24. maja. Če bo deževalo, bosta prireditvi v balinarski dvorani v Kobjeglavi. - Organizacija: Balinarski klub Hrast, kontaktna oseba: Emil Grmek, telefon: 031/362-852.

Tupelče, balinišče

Območno prvenstvo v igri v krog za mladince. V soboto, 21. junija ob 9. uri. Če bo deževalo, bo tekmovanje v balinarski dvorani v Kobjeglavi. - Organizacija: Balinarski klub Hrast, kontaktna oseba: Emil Grmek, telefon: 031/362-852.

Volčji Grad

Pot kamna - urejena učna pot - Društvo Debela griža je uredilo in označilo učno pot po vasi in okrog nje. Na njej spoznate značilnosti kraške krajine, kraških naselij ter posebnosti vasi Volčji Grad z izredno bogato kamnito dediščino in z ostanki enega izmed največjih ohranjenih gradišč pri nas. Društvo organizira tudi turistično vodenje ogleda. - Informacije: www.volcjigrad.com in bstolfa@gmail.com ter Turistični informacijski center Štanjel, telefon: 05/769-00-56.

BESEDNA UMETNOST

Josip Abram - Bajda (1875-1938) in Taras Ševčenko (1814-1861) DUHOVNA POVEZAVA SLOVENIJE IN UKRAJINE

Ob 125. obletnici rojstva Jožeta Abrama, leta 2000, smo mu krajani v organizaciji založnika iz Nove Gorice Branka Lušine postavili na njegovi rojstni Glajžerjevi hiši v Štanjelu spominsko ploščo. Na njej je vklesano, da je bil Jože Abram duhovnik, pisatelj, prevajalec Ševčenka in narodni buditelj.

Abram je leta 1907 izdal prevod izbranih pesmi Tarasa Ševčenka, ki jim je dodal zgodovinski pregled Ukrajine in pesnikov življenjepis. Pesmi so dobile naslov Kobzar, kar v ukrajinišči pomeni ljudski pevec ali goslar. Naslednje leto je izdal prevod zgodovinskega epa Hajdamaki s podatki, kaj hajdamaščina sploh je. Pomen pojma hajdamaki je »izganjati«. Hajdamaki so torej ljudski uporniki, ki so iz svoje domovine izganjali okupatorje, v tej epski pesmi Poljake. Lani, ob 100. obletnici izida obeh prevodov, je Društvo Ukrajincev in Rusinov v Sloveniji, imenovano Karpati, izdalo faksimile Abramovih prevodov pesnika, pisatelja in slikarja Tarasa Ševčenka in tako potrdilo ukrajinsko-slovensko vez.

Letos, 22. junija, bo 70 let od smrti Jožeta Abrama. Umrli je v času, ko na Krasu obešamo za hišno srečo po oknih in nad vrati venčke iz rož sv. Ivana. V Ukrajini se je ohranil podoben običaj, le da tam pletejo vence iz rož in žita. Ob 70. obletnici Abramove smrti si Društvo Karpati prizadeva v Štanjelu postaviti vidnejše obeležje ukrajinsko-slovenske povezave, ki jo simbolizira duhovna vez Ševčenko-Abram.

V nadaljevanju poskušam razložiti, kako je do povezave Ševčenko-Abram prišlo, saj Abram fizično nikoli ni bil v Ukrajini.

Ob neki priložnosti je dr. Janez Evangelist Krek dal gimnazijcu Jožetu (Josipu) Abramu ukrajinsko pesmarico, zbirko narodnih in umetnih pesmi, Ruski spivanič. Naročil mu je, naj razbere slovnične in druge posebnosti ukrajinskega jezika. »Boš videl, kako je to čudovito lepo. Brž ko se udomačiš, ne odnehaš, dokler knjige ne preštudiraš. Tu vidiš pristi slovanski duh. Pa Kozaki, to so bili tiči!« Abram se je zagrizel v pesmi:

*U susida hata bila – Sosed ima hiško belo
u susida žinka mila – sosed ima ženko milo
a u meni ne hatinki – jaz pa nimam niti hiše
a ni ščastja a ni žinki. – niti ženke niti sreče.*

Sledile so druge ukrajinske knjige, ki so Abram u polnile možgane in srce. Ukrajiniščini in Ukrajini, oziroma slovanstvu, je ostal zvest vse življenje. Bivanje v Avstroogrski in pozneje v Italiji - oboje je bilo ječa narodov - je primerjal z življenjem v Ukrajini. Spoznal je, da je imperij dober le, če je daleč proč in če ne prestopi tvojega praga.

Nesrečna Ukrajina je bila razdeljena na več imperijev: »le-vobrežna« od Dnjeptra na Rusijo, »pravobrežna« na Poljsko, del na Turčijo, Galicijo in Bukovino na Avstro-Ogrsko. Avstroogrski Ukrajinci so se imenovali Rusini, ruski pa Malorusi.

Svobodni ukrajinski kmetje iz stepe, Kozaki, so se upirali vsem okupatorjem. Na brzicah veletoka Dnjeptra, kjer so pragovali ali po ukrajinsko zaporožci, so Kozaki zgradili trdnjavo, imenovano Zaporožska sic, ki je bila dolgo časa neosvojljiva. Ta trdnjava je zame-tek prve Ukrajinske kneževine in predstavlja temelj države Ukrajine.

Po končani gimnaziji v Ljubljani je Jože Abram stopil v goriško bogoslovje. Po prvem letniku, v počitnicah leta 1896, je povabil sošolca Antona Breclja in Cirila Vugo k sebi v Štanjel, kjer so ustanovili duhovno kneževino - pobratimsko društvo, ki so ga imenovali Zaporožska sic. Pobratimi so bili »Kozaki« Bajda - Jože Abram, Salop - Ciril Vuga in kozaški hetman (vodja) Bogdan - Anton Breclj. Častni hetman je postal dr. Janez Evangelist Krek z imenom Ostap. Pozneje so v pobratimsko društvo sprejeli še goriškega odvetnika dr. Pavletiča, z imenom Sterženko. Geslo pobratimov je bilo: "Delo za vero in dom". Imeli so svojo himno, ki jo je uglasbil bogoslovec Ludovik Šonc iz Tomaja. Naslednje leto so v Kamniku sprejeli ustavo Zaporožske sic, ki jim je velevala podpirati katoliško časopisje (Mahnič) in proučevati socialno vprašanje (Krek).

Štanjelska Zaporožska sic iz leta 1896 je izraz duhovne povezave z Ukrajino; pomeni tudi navdušenje nad slovanstvom, boj proti germanizaciji (romanizaciji) in je simbol osvoboditve tlačanih od velikih in močnih.

Jožef Švagelj, Štanjel 6/a

Slika levo:
Portret duhovnika
Josipa Abrama iz
Štanjela, prevajalca
del Tarasa Ševčenka.

Slika desno:
Portret ukrajinskega
pesnika, pisatelja in
slikarja Tarasa
Ševčenka iz faksimilne
knjige "Kobzar".

LIKOVNA UMETNOST

RAZSTAVA IKON BORISA GRKOVIČA V STOLPU NA VRATIH V ŠTANJELU

V nedeljo, 16. marca 2008, so Stolp na vratih v Štanjelu napolnili obiskovalci od blizu in daleč, da bi bili priča odprtju razstave Borisa Grkoviča z naslovom Po sledih ikonopiscev. Razstavo si bo mogoče ogledati do 4. maja 2008. Odprtje je s kratkim koncertom na kitaro popestrila Sanja Grković Hrabar, avtorjeva sestra. Zaigrala je skladbe mojstrov iz obdobja nastanka ikon. Na kitaro je svojo skladbo zaigral tudi Boris Grković. Avtorja ikon pa je predstavila Albina Nastran, doma iz Škofje Loke, ki tudi sama ustvarja ikone.

Boris Grković se je rodil leta 1959 na Reki, kjer je končal gimnazijo. Po poklicu je diplomirani inženir elektrotehnike in je zaposlen v Jadranskem naftovodu. S slikarskimi tehnikami starih mojstrov se je spoznal v splitskem Zavodu za zaščito kulturnih spomenikov, kjer se je učil pri mojstru restavratorstva Filipu Dobroševiću. Eno izmed njegovih ikon so hrvaški škofje darovali Svetemu Očetu Janezu Pavlu II. med njegovim prvim obiskom Hrvaške, z drugo pa je bilo okrašeno letalo, s katerim se je papež vrnil v Rim.

O svojem delu razmišlja slikar ikon takole:

"Dela, s katerimi se petič predstavljam v Sloveniji, imajo tri skupne točke. Vsa so naslikana na lesu v tehniki tempere, motivika vseh je Božja mati z detetom. Gre za ikone, natančne podobe originalov, ki so v cerkvah po Dalmaciji in ki so nastala med 13. in 17. stoletjem. Namen ikon je bil, od nekdaj, vzpostaviti most in komunikacijo med človekom in bogom. Ikona, ki je nastala v miru, molitvi, meditaciji, je pravzaprav posrednica v transcendentalno. Postane okno, skozi katero opazujemo in prehajamo v duhovni svet.

Če želimo gledati skozi okno, morajo biti stekla čista. Enako je z ikono: da bi bila avtorsko delo stvarnika, mora slikar - ikonopisec, ki drži čopič, odstopiti od sebe. Zato se ustvarjanje ikon ne imenuje slikanje, temveč pisanje. Ikonopisec je pri nastajanju ikone le posrednik; tisti, ki prenaša sporočilo. V ikonah je edini umetnik in tudi vsebina sam bog. Želim naslikati vse ikone Bogorodice, ki se nahajajo na Jadranu. Nekatere so širši javnosti pogostokrat manj dostopne in zato manj poznane."

O slikarju je Albina Nastran povedala:

"Ikono v krščanski umetnosti označuje religiozni portret svetih oseb, pa tudi zgodbe iz svetega pisma, Stare in Nove zaveze. Ikona je vrsta religiozne slike, ki je prenosljiva, izdelana na deski (za razliko od mozaika, freske ali miniature v knjižni ilustraciji). Dela, s katerimi se predstavlja Boris Grković, so ikone, natančneje podobe originalov, ki so v cerkvah po Dalmaciji in so nastajale med 13. in 17. stoletjem. Večina podob spada v renesančni čas. Na vseh je močno prisoten italijanski pa tudi grško-kretske vpliv, kar se kaže v tehniki in motivih. Na primer materinska drža Marije ali z vladarskimi insignijami upodobljena Marija kot kraljica. Za grško-kretske tehnike pa so značilne gube in ornamenti na oblačilih, ki so izdelani v zlatu, kar daje še dodaten sijaj.

Starodobna ikonografija se ni bala preslikavanja. Nasprotno! Bala se je samovolje in subjektivnosti slikarja, ker bi se lahko izgubil osnovni namen služiti avtentičnemu kultu. Boris Grković preslikava kolikor mogoče zveste kopije Marij hrvaških avtorjev, hkrati pa je sam ustvarjalec, ki nedvomno pušča za seboj lastno sled. Z duhovno prežeto vsebino in mojstrsko tehniko so njegove stvaritve hkrati lastna kreacija.

Tradicija bizantinskega ikonopisja se je posebej v 15. stol. obogatila z novimi izkušnjami z Zahoda. V ikonopis so začele prodirati nove likovne realizacije narave in nova iskanja v izražanju intimnih lirskih občutenj. V nasprotju z bizantinskim načinom izraza so tu začele nastajati nove tehnične rešitve na področju portreta, svetlobe in sence, pa tudi kompozicije. Spremembe so nadalje tudi v italo-kretske šoli, katerih dela izstopajo z odlično tehniko in okusom, v kompoziciji ter izboru tém. Vplivi se kažejo tudi v načinu obravnavanja podob, stilu pohišstva ali ornamentike, pogosto pa tudi v izboru

Slikar ikon Boris Grković pred eno izmed svojih ikon v razstavišču Stolp na vratih v Štanjelu. Ob njem slovenska slikarka ikon Albina Nastran, ki je na razstavi predstavila Grkovičevo likovno ustvarjanje.

svetnikov, od katerih so nekateri čaščeni samo v katoliški cerkvi. Ta vpliv je bil posebej viden v beneških delavnicah in se je prenašal vzdolž vse jadranske obale.

Med ohranjenimi ikonami v Dalmaciji iz tega obdobja imajo nekatere izrazito bizantinski značaj, druge pa vsebujejo zahodne vplive. Tako so nekatere ikone, predvsem tiste z bizantinskim značajem, prinesli mornarji in so sedaj nahajajo v številnih katoliških cerkvah, samostanih, kapelah in v domovih Dalmacije.

V tem lepem prostoru in okolju se nam kažejo na ogled imenitne stvaritve - ikone jadranske Bogorodice. Vesela sem izkazane časti, da lahko predstavim avtorja teh svetih podob gospoda Borisa Grkoviča!

Boris Grković je doma iz Reke, zdaj že dvajset let živi v Zagrebu. Z umetnostjo, predvsem pa z restavratorstvom, se je srečeval že v mladosti, ko je med šolskimi počitnicami veliko časa preživel v restavratorski delavnici očetovega prijatelja v Splitu. Po izobrazbi je diplomirani inženir elektrotehnike. Ustvaril si je sedemčlansko družino. Nato je prišla vojna... V Borisu Grkoviću so se zganili in začeli prepletati močni duhovni impulzi doživetij, ki so pripeljali do plodnega ustvarjanja. S polnim zamahom je zajel iz mladostnega spomina pridobljene izkušnje in jih prelil v pisanje ikon. To odločitev, porojeno iz osebne, notranje nuje in občutenega soglasja z zvenom njihovega sporočila, je pri sebi utemeljil širše in hkrati zelo osebno.

Ikone Borisa Grkoviča poznajo tako doma, kot širše v Evropi. Tudi v Sloveniji je imel že nekaj razstav. Njegove ikone posebej ponosen. Sodobni slikarji težijo k originalnosti, če tudi za vsako ceno, gospod Grković pa je originalen v svoji zamisli, da ustvarja replike oltarnih slik, ki imajo na Hrvaškem, pa tudi v svetovni umetnosti neprecenljivo vrednost. Avtor staro hrvaško Bogorodico postavlja pred nas v vsem svojem sijaju, z novo svežino in umetniško lepoto; postavlja jo na najvišji prestol. Z notranjo duhovno močjo, ki se zrcali v ikonah pred nami, nam jo avtor želi ponovno približati. «

Avtorjeva dela najdete na spletni strani:

<http://galerija.fer.hr/izlozba09/index.html>

Marija Švagelj

RAZSTAVE

RAZSTAVA PISANIC, PIRHOV IN UMETNIŠKO OBDELANIH JAJČK

Razstave pisanic, pirhov in umetniško obdelanih jajčk potekajo v Štanjelu že vrsto let, ponavadi z otvoritvijo na velikonočno nedeljo. Ob tem dogodku poteka tudi Lov na zlato jajčece v parku arhitekta Fabiana. Tam skrijemo trinajst jajčk, eno - poslikano z zlato barvo - pa je tisto, ki najditelju prinese zlat izdelek.

Letos smo skrili štiri zlata jajčeca in vsa so bila najdena slabemu vremenu navkljub. Jajčka iščejo otroci in so res pravi piščančki. Kadar je iskanje otežkočeno, pomagamo malo s spodbujanjem: »Voda, voda!«, kar pomeni oddaljenost od iskanega, in »Gorí, gorí!«, kar pomeni bližje.

Lani je celoten projekt čakal, saj mi je ravno na veliko noč umrla moja mama Olga, rojena Šušteršič. V hiši na Kregolišču je bil njen dom, kjer sem doma sedaj tudi jaz. Močno sem si želela vpeti v ta prostor, saj so me tudi lepi spomini na mojega dedka-nonota nenehno spodbujali k avtentičnosti, pristnosti trdega dela kraškega človeka. Tu nisem ostala zaradi mode ali posedovanja posesti, temveč me je hrabrila zavest resnične kulturne dediščine. Roke dedka so bile tako velike in tople, varne, roke moje mame pa so bile za marsikoga in predvsem zame zlato roke.

Večkrat mi je mama Olga omenila, da bi rada pokazala svoje izdelke in še za njenega življenja sva pripravljali škatlo z malimi copatki, s kleklarijo, kvačkarijo in štikarijo, s šivanimi izdelki, puloverji, gamašami vseh barvnih vzorcev in veselila se je svoje načrtovane razstave, a ji ni bilo dano doživeti. Ob mojih »pedagoških« krizah me je vedno spodbujala in me naučila, da je vsak otrok resnična osebnost zase, da ga je treba najprej začutiti, spoznati in lepo učiti. Vedno je sodelovala tudi s kraško izvedbo pirhov - Rožice na jajčku, zavite z najlonko, kuhano v čebulnih oblekicah, je rekla naša Olgica. Rada je imela otroke, rože, ljudi.

Zaradi močnega čustvenega naboja ob njeni izgubi, zaradi veselja in ljubezni do otrok pa sem se odločila, da ponovno zbudim pravičnega duha in zberem vso energijo, voljo ter pridnost in poprosim prijatelje za pomoč pri postavitvi umetniške razstave »Jajček za Olgico«. Poveza med otroškimi kreacijami v zvezi z jajčkom kot edinstveno naravno obliko in izdelki, narejenimi prav tako skrbno in ljubeče, kot jih je naredila mama, je spleta čudovito zgodbo grajskega prostora, potepajočo od stola do stola z govoro zračne ljubezni, svobodnega duha umetnosti.

S preprosto besedo sem želela spomniti vse tiste, ki so že pozabili na otroški duh in veselje, naj si ogledajo, pozorno in pogumno vsak izdelek posebej od prvih slončkov do kozmičnega bluesa. Razumeli naj bi smisel celotne postavitve, ki ponovno živi v povezavi življenja in umetnosti. Vsak jajček je zgodbica zase; vsako gnezdo je svet potepanja podobnih oblik življenja z različno pripovedjo. Celostno pa razveseljuje z mislijo o povezanosti med nami, ki smo uspeli to izpeljati v času velike noči, v času pomladi, v času sprejemanja in dajanja, v času, ki izpuhti in ko letiš skozi čudovita doživljanja kreacije.

Seveda pa je bilo treba zdržati projekt od začetnih delavnic barvanja jajčk do postavitve. Ne morem mino otrok. S kakšnim veseljem so delali. Razstava živi. Vredno je bilo. Otroci za otroke. Otroci za odrasle. In tako je nastala »Jajček za Olgico«, umetniška razstava, ki si jo je moje srce vzelo v zakup. Za vsa trpljenja, radosti, petja ptic, čukanja, vožnje pitne vode, nešteto papirjev, nešteto risb, nešteto besed s prijatelji, ki sem jih tu doživela!

Letos naj omenim neprecenljiv prispevek osnovnih šol Branik, Miren, Renče, Šempeter, Tolmin, KUD Rast Nova Gorica in osebne dodane stvaritve iz Štanjela, Nove Gorice, Kamnika,

Amsterdama, Grčije... Pomagali so mi Katja Skok, Damijan Dezavino, Loredana Činej, Tatjana Vodopivec, Simon Zlobec, Darja in Denisse Hlede. Zahvaljujem se gospodoma Urošu Slamiču in Franku Gregoriču, Jerneju Ščuki, Radiu Koper in vsem, ki so bili potrpežljivi z nami.

Vse stvaritve so bile nagrajene častno! Tako smo se zahvalili našim otrokom in tistim malo starejšim.

Lep pozdrav!

Nevenka Gregorčič - Eka, akad. slikarka
Kregolišče 4, 6223 Komen, telefon 040/347-413

KOMENSKI ŠOLARJI RAZSTAVLJALI V STARI ŠOLI

V prostorih Stare šole v Komnu so v začetku marca odprli razstavo likovnih izdelkov učencev Osnovne šole Komen. Učenci so ustvarjali pod mentorstvom učiteljice Tanje Samec na temo o domu in družini. Likovna dela so bila narejena v dveh tehnikah, in sicer v grafični in luščenki. Tako učenci kakor tudi vodstvo Mladinskega društva ŠUZ si želijo še več sodelovanja, saj sodelovanje bogati obe strani.

Besedilo in fotografija: Petra Meziniec, Gorjansko

MEGAKVIZ ZA ŠOLARJE OBISK ŠKRATELJNOVE HIŠE, TRUBARJEVE DOMAČIJE IN PLEČNIKOVEGA MUZEJA

V okviru mega kviza je Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana organiziralo dva izleta in sicer ogled Škrateljnovе hiše, rojstne hiše igralkе Ite Rine v Divači ter ogled Trubarjeve domačije na Rašici in Plečnikovega muzeja v Ljubljani. Tako je otrokom omogočilo pridobitev žiga in s tem njihovo sodelovanje na kvizu.

V soboto, 27. januarja 2008, smo se odpravili v Divačo na ogled Škrateljnovе hiše, kjer nam je prijazna gospodična razkazala hišo in nam opisala življenje naše prve slovenske filmske igralkе Ide Kravanje. Njeno življenje je bilo zelo zanimivo in zvedeli smo, da se je njena igralska kariera pravzaprav začela na lepotnem tekmovanju, na katerem pa je ni bilo. Mama ji namreč sodelovanja na tekmovanju ni dovolila, zato je Ita Rina tja poslala svojo sliko.

Z umetniškim imenom Ita Rina je Ida Kravanja igrala različne vloge v osemnajstih filmih. Njen prvi film iz leta 1929 je bil Erotikon in je bil nem. Bila je prva slovenska filmska igralka, ki je uspela v evropskem in svetovnem filmskem svetu. Bila je igralka s tremi imeni. Na vrhuncu kariere je zapustila Berlin. Preselila se je v Beograd, kjer se je poročila in tam živila. Prestopila je v pravoslavno vero in si spremenila ime v Tamaro Djordjević. Zadnja leta svojega življenja je preživela v Budvi, kjer je leta 1979 umrla. Pokopana je v Beogradu.

Ponovno smo se zbrali 9. februarja 2008 in se odpeljali obiskat Trubarjevo domačijo v Rašici. Tam nas je pričakal gospod, ki je z dušo in srcem predan Trubarju in njegovemu življenju. Najprej nas je odpeljal v Trubarjevo spominsko sobo, kjer je na stenah kronološko orisano Trubarjevo življenje. Ogledali pa smo si lahko tudi njegova dela.

Primož Trubar se je rodil leta 1508 očetu Mihui in materi Jeri. Oče je bil po poklicu mlinar in tesar, to pa je Primožu prineslo možnost za šolanje. Ta poklic je bi namreč v tistih časih priznan. Na prošnjo svojega očeta je leta 1520 turjaški grof dal dovoljenje za Primožev odhod v šolo. Njegovo šolanje se je začelo na Reki, nadaljeval pa ga je v Salzburgu. Preživljal se je s petjem, to pa ga je pripeljalo v Trst, kjer je postal osebni strežnik škofa Petra Bonoma. Pod njegovo zaščito je bil Primož deležen osnovne klasične izobrazbe in

tako razvijal renesančne spretnosti. Leta 1527 je odšel študirat na Dunaj, kjer je obiskoval meščansko šolo pri svetem Štefanu. Njegovo zavedanje, da je Slovenec, nam je prineslo dve pomembni knjigi - Abecednik in Katekizem - ter poimenovanje Slovenci. S svojim versko reformatorskim delom je Trubar postavil temelje slovenskemu knjižnemu jeziku in slovenski kulturi.

Ogledali smo si tudi mlin in žago, kjer je potekalo delo njegovega očeta mlinarja in tesarja. Seveda nismo pozabili rešiti kviza v potovalnem listu in prositi gospoda za žig.

Nato smo se odpravili še na ogled gradu Turjak. Od tam je bil namreč grof, ki je Primožu Trubarju dovolil in omogočil šolanje. Grad še vedno mogočno stoji in se bohota na hribu, kot je stal ob turških napadih. Turkom gradu nikoli ni uspelo osvojiti, zato so se znašali nad okoliškimi vasi in jih požigali. Taka usoda je doletela tudi Trubarjevo domačijo.

Naš zadnji izmed treh izletov je bil še ogled Plečnikovega muzeja in njegovih del v Ljubljani. Tako nam je vodička pokazala Križanke, kjer se v današnjih časih odvijajo koncerti, tromostovje, ki je razširitev doživelo pozneje. Arhitekt Jože Plečnik je hotel prvotnemu mostu dodati še dva stranska mosta, ki bi bila izključno za pešce. S tem je rešil zmedo na srednjem mostu, ki je bil tudi za kočije. Ugotovili smo, da je bil Plečnik izredno praktičen arhitekt. Znal je izkoristiti vsak košček prostora in ga narediti uporabnega, kar pa seveda ni lahko. Delal je v času secesije, ki je k nam je prišla z Dunaja. To lahko vidimo v njegovih delih, narejenih iz železa, jekla in stekla.

Mega kviz je poučen način ogleda spominskih hiš, muzejev in galerij. Otroci si tako pridobijo znanja o znanih Slovencih in njihovih delih. Preseneča me samo majhna udeležba iz osnovnih šol. Izobraževalne ustanove naj bi bile tiste, ki naj bi učence spodbujale k spoznavanju naše kulturne dediščine in tako otrokom privzgojile narodno zavest. Šele, ko spoznamo naše velike Slovence, se zavemo, da smo velik narod. Izleti so namreč odlična priložnost za združitev znanja in zabave. Upam, da se bo udeležba na naslednjih izletih povečala, predvsem iz osnovnih šol Komen, Dutovlje in Divača!

Taša Cucek

VRTEC KOMEN ZELENI NAHRBTNIK

Vrtec Sežana je v tem šolskem letu vključen v EKO PROJEKT in ena izmed dejavnosti tega projekta je ZELENI NAHRBTNIK. Zmajček Jurček potuje po enotah vrtca in v zelenem nahrbtniku nosi naloge iz okoljske vzgoje. Jurček se je odločil, da najprej obiše otroke v vrtcu Komen. Pot mu je pomagala poiskati gospa Ana iz Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana.

V svojem zelenem nahrbtniku nam je Jurček prinesel nalogo ZBIRANJE ODPADNEGA PAPIRJA. Istega dne so nam prijazni uslužbenci podjetja Dinos pripeljali kontejner, ki smo skupaj s starši in prijatelji pridno polnili.

V tednu, ko smo gostili zmajčka Jurčka z zelenim nahrbtnikom, smo poleg zbiranja papirja opravljali še druge dejavnosti, povezane s to temo. Izdelali smo plakat »Kaj sodi v kontejner za papir«, se naučili novo pesem »Košek za smeti«, izdelali koše za papir, papir vezali v pakete, jih primerjali in tehtali. Dejavnostim so se poleg vseh domačih pridružili tudi hišnik Osnovne šole, knjižničarka, viličarist in skladiščnik ter drugi iz podjetij v domačem kraju. Ob tej priložnosti se vsem za sodelovanje zahvaljujemo!

Zmajčka Jurčka smo v njegovem zelenem nahrbtniku zadnji dan gostovanja vsi iz vrtca vzeli s seboj na sprehod v gozd.

Glede na velik interes otrok smo z dejavnostmi, povezanimi z ekologijo, nadaljevali tudi v naslednjih dneh.

Pozdrav iz vrtca Komen!

DRŽAVNI SVET JERNEJ VERBIČ, ČLAN DRŽAVNEGA SVETA, KI ZASTOPA 16. VOLILNO ENOTO

ma lokalnih skupnosti, kar naj bi omogočalo tesnejšo povezanost med člani interesnih skupin in njihovimi predstavniki, hkrati pa zmanjševalo vpliv političnih strank. Volitve v državni svet ureja Zakon o volitvah v državni svet, člani državnega sveta so izvoljeni za dobo petih let.

V vsaki volilni enoti se oblikuje volilno telo, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki lokalnih skupnosti. Predstavnike lokalnih skupnosti imenujejo predstavniki organi občin - občinski sveti.

Občinski svet Občine Komen je na svoji 2. izredni seji 18. oktobra 2007 sprejel sklep, s katerim je bil za elektorja določen član občinskega sveta Ivan Žvokelj, za kandidata za člana državnega sveta pa je bil določen podžupan Igor Zega.

Enaindvajsetega novembra 2007 so potekale volitve članov državnega sveta - predstavnikov lokalnih interesov. V volilni enoti 16, ki obsega občine Divača, Ilirska

Bistrica, Hrpelje Kozina, Komen, Pivka, Postojna in Sežana, so posamezni kandidati dobili naslednje število glasov (izvoljenih predstavnikov v volilnem telesu s pravico glasovanja je bilo 14): Jernej Verbič 7 glasov, Igor Zega 0 glasov, Ado Barbiš 0 glasov, Franci Matoz 1 glas, Rudolf Pečar 6 glasov in Robert Smerdelj 0 glasov. Za člana državnega sveta - predstavnika lokalnih interesov v 16. volilni enoti je bil tako izvoljen Jernej Verbič, župan občine Postojna.

Z Jernejem Verbičem se lahko srečate vsak delovni dan v delovnem času po predhodnem dogovoru v svetniški pisarni Občine Postojna ali na podlagi predhodnega dogovora tudi na sedežu Občine Komen in sicer vsak zadnji ponedeljek v mesecu od 12.30 do 13.30.

Andreja Štok,
Občinska uprava Občine Komen

Državni svet Republike Slovenije je predstavniško telo, ki ga Ustava RS opredeljuje kot zastopstvo socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov. Sestavlja ga 18 predstavnikov delovnih in socialnih interesov (predstavniki delodajalcev, delojemalcev, kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev ter negospodarskih dejavnosti) ter 22 predstavnikov lokalnih interesov. Volitve v državni svet so posredne, prek ustreznih interesnih organizacij oziro-

VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO OCENJEVANJE VIN

Za izobraževanje vinogradnikov in vinarjev ter za pridelavo kakovostnega in zdravega vina organizira Kmetijska svetovalna služba Sežana skupaj z občino Komen in z Društvom vinogradnikov in vinarjev Krasa vsakoletno ocenjevanje vin. Osnovni namen je, da s strokovno oceno vinarske komisije ugotovimo kakovost vina in s strokovnimi nasveti še dodatno »izšolamo vino«.

Vinska pokušnja velja za najstarejšo pokušnjo živil. Stara je že 2000 let in sloni na starem rimskem sistemu »COS«, pri čemer kratice pomenijo: C = color-barva; O = odor-vonj; S = sapor-okus.

Pohvaliti moramo, da se ocenjevanja udeleži kar veliko število komenskih vinarjev. Letos je v ocenjevanje predloženih 51 vzorcev (bilo pa jih je že tudi več kot 70!). Za vinogradnike, ki so vključeni v poznano Kraško vinsko turistično cesto, pa naj bi bilo tako ocenjevanje skoraj obvezno.

Vinarska komisija je, glede na večje število vzorcev, delovala v dveh skupinah in ocenila 14 belih vin in 37 rdečih (v glavnem terane).

Bela vina so se odrezala zelo dobro, saj ni bilo napak in tudi ne bolezni. Rdeča vina so se glede na količinsko skromnejši pridelek, a z boljšo kakovostjo grozdja, tudi dobro odrezala in jim lahko damo prav dobro oceno. Manjka pa jim še dozorevanje in pri manjšem številu vzorcev še poteka zaključevanje biološkega razkisa, v katerem se jabolčna kislina z mlečnokislinskimi bakterijami spremeni v milejšo mlečno kislino. Ta je za teran PTP tudi zelo značilna.

Naj v smislu promocije naštejemo še vinarje, ki so se uvrstili v vrh letošnjega ocenjevanja na Komenskem!

Bela vina

1. mesto: Anton Abram, Tupelče; 2. mesto: Franko Fabjan, Kobdilj; 3. mesto: Dušan in Roman Rebula, Brestovica pri Komnu

Rdeča vina - teran

1. mesto: Vinska klet Coljava, Coljava; 2. mesto: Anton Abram, Tupelče; 3. mesto: Bogdan Cotič, Škrbina.

Čestitke vsem, ki so dali vina na oceno!

Majda Brdnik, Kmetijska svetovalna služba Sežana

AJDOVA POLENTA ZA POKUŠINO V KOMNU IN ŠTANJELU

V soboto, 1. marca 2008, je bil v Komnu vaški sejem. V okviru sodelovanja s Turistično zvezo Slovenije smo učenci OŠ Komen in POŠ Štanjel pripravili projekt »Od zrna do mize«. Za témo smo izbrali ajdo, ker so jo ljudje že skoraj pozabili. Na sejmu smo prikazali mletje ajdovih zrn, sejanje moke in kuhanje polente. Kuhano jed smo ponujali mimoidočim, ki so z veseljem tudi kupovali ajdovo moko. Zaigrali smo ljudsko pripoved Ajda in Slovenci, ki pojasnjuje, kako so Slovenci naselili naše kraje. Prišli so namreč iz vzhodnih dežel in se po priporočilu boginje, ki jim je za popotnico dala ajdova zrna, naselili v deželi, kjer so semena vzkli v treh dneh. Od takrat seje Slovenec ajdo.

Gaja Humar in Irena Birska, 5. razred OŠ Komen

V nedeljo, 16. marca 2008, smo projekt predstavili tudi na tržnici v Štanjelu. Našo stojnico so si z zanimanjem ogledali tako obiskovalci kot tudi ostali stojničarji. S pomočjo enega izmed stojničarjev smo celo poizkusili ajdo skupaj z medom, kar se nam je zdelo zelo okusno. Z igrice, kako je prišla ajda na slovenska tla, smo pričeli z nastopom. Naša predstavitev je zajemala nekaj dejavnosti: mletje ajdovih semen, sejanje skozi reto, kuhanje ajdove polente in njeno degustacijo. Kljub napovedanemu slabemu vremenu menimo, da je naš nastop uspel, saj smo obiskovalce spomnili na dokaj pozabljeno, a okusno in zdravo - ajdo.

Učenci 5. in 6. razreda POŠ Štanjel

GLEDALIŠKA SKUPINA IZ GABROVICE NA OBMOČNEM SREČANJU V PIRANU

Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu že od februarja uspešno gostuje po številnih odrih Primorske s svojo najnovejšo uspešnico komedijo v dveh dejanjih Marca Tassare »Amour, amore, Liebe... na trnek se lovijo ribe!«. Komedijo, ki je zaradi vratolomnega ritma, duhovitih komičnih domislic in preobratov ter sočnega dialoga postala prava uspešnica na italijanskih odrih, je prevajalec in prireditelj Sergej Verč povzel po izvirniku z naslovom »Un grazioso via vai«, jezikovno pa obdelala Minu Kjuder.

Po premieri in prvi repizi 9. in 10. februarja 2008 v Kulturnem domu v Komnu so gledališčniki iz Gabrovice nastopili še v Šempasu, Braniku, Ilirski Bistrici ter dvakrat v Biljah, napovedujejo pa še gostovanja v Renčah (13. aprila), Sežani (19. aprila), Kobjeglavi (20. aprila) ter še kje....

Prav te dni pa je prišla razveseljiva novica, da je selektor Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti dramaturg Miha Trefalt izbral to predstavo za Območno srečanje gledaliških Skupin Slovenije, ki bo 25. aprila ob 20. uri v gledališču »Tartini« v Piranu.

Gledališka skupina KD »Brce« je s svojo najnovejšo komedijo sodelovala tudi v programu prireditev, ki so jih Območne izpostave JSKD iz Pirana, Izole, Kopra, Sežane, Ilirske Bistrice in Postojne organizirale v počastitev 27. marca, svetovnega dneva gledališča.

V komediji »Amour, amore, Liebe... na trnek se lovijo ribe!«, ki je povsod doživela izredno lep sprejem izjemno številnega občinstva, nastopa ves ansambel gledališke skupine KD »Brce«, ki ga sestavljajo: Valter Buda, Grozdana Švara, Silvestra Grižnik-Kačič, Bojana Furlan, Mojca Švara Buda, Pavel Trobec, Erna Trobec, Milivoj Colja, Branka Guštin, Edo Škrli in Milko Švara. Sceno so po osnutku Sergeja Verča izdelali in poslikali Milivoj Colja, Milko Švara, Darko Kačič in Stanko Švara, kostume pa je po idejni zasnovi Minu Kjuder in Sergeja Verča izdelala Adrijana Šibelja. Vlogo šepetalke je prevzela Sonja Luin, za ton in razsvetljavo pa skrbi Darko Kačič. Predstavo je ob pomoči Minu Kjuder režiral Sergej Verč.

Kot je v Primorskih novicah zapisala Helena Uršič »glede na uspeh prejšnje predstave 'Žvešlica', s katero so gledališčniki več kot dvajsetkrat gostovali doma in v tujini, se za dober sprejem nove komedije ni bati.«

